

Primer de maig

Primer de Maig, per primera vegada en llibertat després de quaranta anys. Primer de Maig en el qual els treballadors sortiran al carrer, de manera ordenada i pacífica, per reclamar novament el ple exercici dels drets sindicals, difícilment recuperats, i, concretament, l'aprovació de la llei d'acció sindical, ara en discussió, sense retallades com les que pretén la gran patronal, així com la constitucionalització de les llibertats imprescindibles als treballadors per a la defensa i la millora de les condicions de treball i de vida. Primer de Maig contra la desocupació, que afecta més d'un milió de persones a tot Espanya, i pel compliment dels Pactes de la Moncloa, que el govern d'UCD aplica —quan ho fa— de manera unilateral. Primer de Maig, també, perquè ressoni vigorosament la veu solidària dels treballadors de Catalunya i Espanya envers els treballadors i els pobles oprimits del món. Primer de Maig, dia internacional dels treballadors, perquè aquests, també a casa nostra, expressin al carrer, massivament, responsablement, arreu de Catalunya, i especialment a la manifestació central de Barcelona, convocada unitàriament per a les onze del matí, la seva inequívoca voluntat de lluita per les seves justes reivindicacions, per la consolidació de la democràcia i la plena autonomia, per una sortida progressista de la crisi. Que no són altres les exigències actuals del nostre poble.

"Volem l'Estatut", un crit massiu —de setanta a cent mil persones a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona i desenes de milers a d'altres ciutats de Catalunya— que expressa novament el ferm desig de tot un poble, el desig de recuperar plenament l'autonomia, més poderós que el desencís, perceptible clarament també a la Plaça de Sant Jaume, que produeixen els retards injustificats en el procés preautonòmic. A la foto d'Enric Quintana, un moment de la Diada de Sant Jordi davant la Generalitat, de la qual informem puntualment als nostres lectors a les pàgines 9 i 16.

PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS: UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Número: 526 Del 28 d'abril al 4 de maig de 1978 Preu: 15 pessetes

"El passat més proper, més lluny que no pas el futur més llunyà"

PCE: Congrés eurocomunista

"El passat més proper és més lluny que no pas el futur més llunyà". Aquesta frase, dita des de la tribuna, sintetitza allò que ha estat i les repercussions que tindrà el IX Congrés del Partit Comunista d'Espanya, celebrat a Madrid la setmana passada. Un Congrés plenament de-

mocràtic, que ha refermat la via eurocomunista del PCE, la president i el secretari general del qual (a la foto de la dreta) han estat reelegits per unanimitat.

(Pàgs. 2, 3, 4, 5, 6 i 7)

(Fotos Jordi Morera i Enric Quintana)

L'ou com balla _____ per **GUILLÉN**

Indústria tèxtil: cal una reconversió (Pàgina 12)

"Aquest és un Congrés històric. Ho és perquè és el primer congrés de la legalitat i perquè ha estat un congrés profundament democràtic". Així començava Santiago Carrillo el seu discurs de clausura del Congrés. A la sala-sauna de l'Hotel Melià Castilla encara ressonaven els crits pràcticament unànims dels delegats: "Así se ve la fuerza del PCE" amb què acabava la discussió al plenari sobre la tesi quinzena que definia el partit com a marxista, revolucionari i democràtic. "Un congrés democràtic —continuarà Carrillo— no solament perquè ha estat una discussió lliure, sinó perquè tot el partit hi ha participat". Un Congrés democràtic del qual no en surt un partit trencat sinó un partit unit. "Visca la unitat del PCE! Visca la unitat del PSUC!" havia dit també Carrillo després que els delegats votessin la tesi quinzena. La unitat dels co-

munistes, la unitat del PCE i d'aquest amb el PSUC eren, un cop més, reforçades.

"Hem discutit, ens hem apassionat, però som una pinya única per lluitar per la política que acabem d'aprovar al nostre congrés". I els aplaudiments i l'entusiasme dels delegats rubricaven les paraules del secretari general del PCE, reelegit per unanimitat. Apassionament, sí, a la discussió del caràcter del partit, en el debat sobre la tesi sisena... I debat, perquè "els debats no han acabat ni acabaran ja mai més al nostre partit", perquè s'ha acabat el monolitisme, el pensament únic, i s'obre ara un procés nou, diferent, caracteritzat per la lliure confrontació de les idees. En un terreny, sobretot, que exigeix un esforç d'elaboració i de

recerca constant: el terreny d'allò que en diem la via eurocomunista, avalada al novè Congrés.

No solament la tesi quinzena, que el lector trobarà reproduïda en aquest mateix número de TREBALL, sinó totes les tesis aprovades, i els Estatuts, així com l'informe de Carrillo, aprovat gairebé per aclamació, configuren l'esforç dels comunistes espanyols per espolsar-se la rutina i desempallegar-se dels dogmes paralitzants, per esdevenir una força capaç de debò d'encapçalar, en les condicions d'avui al nostre país, les transformacions revolucionàries imprescindibles. Per una via democràtica, amb totes les forces de progrés, a les quals pertany l'esdevenidor. I amb el partit fort, unit i responsable que ha sortit del IX Congrés.

"El passat més proper és més lluny que no el futur més llunyà"

Un partit democràtic i unit

Mil cinc-cents delegats, cinc-cents periodistes, centenars de convidats, espanyols i estrangers: A les onze del matí del dimecres dia 19 començava el Congrés. Elegida la mesa presidencial i la presidència d'honor —encapçalada pels advocats supervivents de la matança d'Atocha— el Comitè Central cessava en les seves funcions i la paraula passava de Simon Sánchez Mon-

a la democratització del partit, al paper del PSOE, a la política de concentració, als Pactes de la Moncloa i també a les referències personals que Carrillo havia fet a la part final i que alguns delegats havien considerat innecessàries.

Tot això, en el marc d'una aprovació general de l'informe, apareixia a les sessions públiques de dijous i diven-

sistema imperialista, especialment la necessitat d'integrar "les potencialitats de transformació" que representen els sectors marginats, i va denunciar el terrorisme com a "element estructural del capital monopolista d'estat en la seva fase de crisi aguda, per redistribuir el poder polític en el seu propi benefici", acabant amb unes afirmacions rotundes: "Ser leninista avui és comprendre que la fixació de la teoria és la mort de la teoria. És comprendre que tot procés revolucionari és sempre 'heterodox' respecte als que l'han precedit, i tota teoria nova que pretén captar la realitat concreta en el seu moviment és sempre diversa en relació a les pràctiques revolucionàries anteriors."

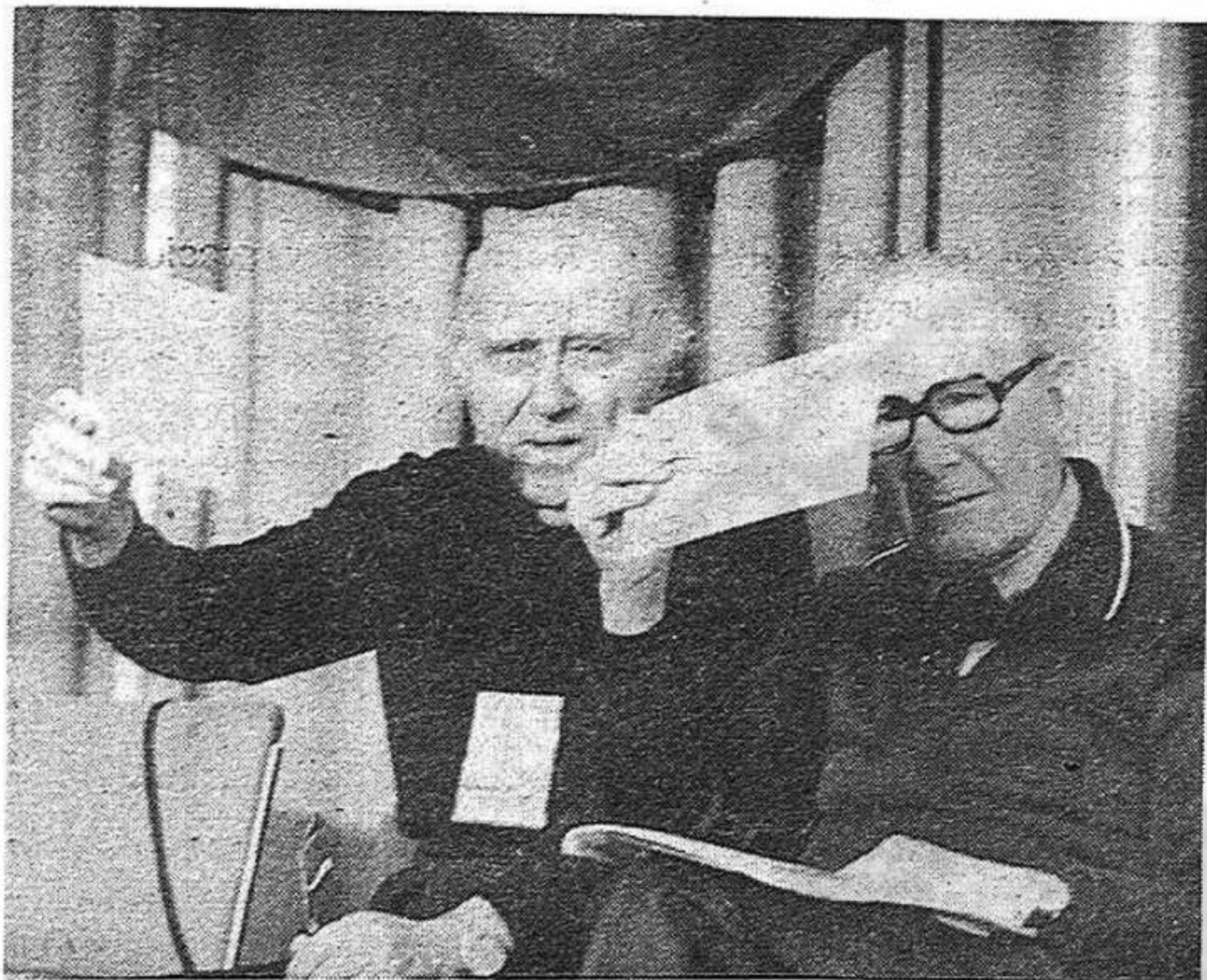
Abans de la intervenció de Sartorius, havien desvetllat especial interès les de Marcelino Camacho, que havia subratllat l'èxit de la política del PCE en el terreny sindical i la importància de la unitat sindical; de Julian Ariza, que havia posat l'accent en la independència de Comissions Obreres i en l'enfortiment del partit als centres de treball; del delegat canari Antoni González, que havia recordat en un to patètic la dramàtica situació

de les illes i reclamat la solidaritat de tots els comunistes espanyols, i de l'andalusà Rosario Peral, que havia subratllat que la desocupació, que afecta el 25 per cent de la població activa, era un autèntic polvorí i una greu amenaça per a la democràcia. L'endemà, divendres, s'havien acumulat diverses intervencions importants: la de Santiago Álvarez, secretari general del PC de Galícia, que havia des-

tacat la necessitat de l'enfortiment del partit; la de Simon Sánchez Montero, que havia posat l'accent en l'esforç del partit per multiplicar la seva influència sobre la societat; la de Pilar Brabo, que insistia en la necessitat d'aprofundir el debat teòric de la línia eurocomunista; la de Gràcia Messeguer, que portava al Congrés la preocupació pels espanyols emigrats, especialment els treballadors, i, finalment,

les dels representants del PC d'Euskadi, Lertxundi i Zaldívar, el primer dels quals havia dit que si a Euskadi no avança la política eurocomunista pot trencar-se la mateixa perspectiva de l'eurocomunisme a Espanya, i el segon havia desfermat una gran ovació en dir, referint-se a la necessitat d'un partit nou, que "el passat més proper és més lluny que el futur més llunyà".

La delegació del PSUC, ja en acabar el Congrés. Dos dels seus membres —Vidiella i Bonifaci— que havien estat elegits, a més a més de Narcís Julian, membres d'honor del Comitè Central (Fotos Jordi Morera)

tero a Adolfo Piñedo, president del Congrés, i d'aquest a Santiago Carrillo, que havia de presentar l'informe del Comitè Central. Un informe ben acollit pels delegats, i del qual el lector trobarà un resum en aquest mateix número de TREBALL, que va ocupar l'atenció de les delegacions a la sessió de la tarda. El debat per delegacions va permetre incorporar matisacions a l'informe, sobretot pel que fa

dres al matí, que van ocupar els ponents de les delegacions, entre els quals Gregori López Raimundo i Cipriano García. El discurs del primer, que publiquem íntegrament, va desfermar aplaudiments entusiastes d'un auditori que atenia la delegació del PSUC amb una certa preocupació. Però la intervenció més aplaudida va ser la de Nicolàs Sartorius, que va desenvolupar alguns elements nous de la crisi del

Carrillo i Dolores, reelegits unànimement

La nova direcció

El IX Congrés del PCE va elegir el nou Comitè Central, que es compon de cent seixanta persones. Hi ha els següents membres del PSUC: Pere Ardiaca, Gabriel Arrom, Leonor Borna, Maria Dolores Calvet, Teresa Eulàlia Calzada, Alfons Carles Comín, Jordi Conill, Cipriano García, Josep Gros, Antoni Gutiérrez, Josep Lluís López Bulla, Gregori López Raimundo, Miquel Núñez, Mercè Olivares, Joan Ramos, Josep Salas, Joaquim Sempere, Josep Serradell, Jordi Solé-Tura i Francesc Trives. Tret de quatre, tots els altres pertanyien ja al Comitè Central anterior. Els quatre nous membres de la direcció del PCE que ho són també del PSUC són Jordi Conill, Joan Ramos, Mercè Olivares i Francesc Trives.

EL COMITÈ EXECUTIU

El Comitè Executiu que va elegir el Comitè Central sortit del IX Congrés està format per:

Dolores Ibàrruri (president), Santiago Carrillo (secretari general), Carlos Alonso Zaldívar, Santiago Álvarez, Julian Ariza, Manuel Azcàrate, Jaime Ballesteros, José Benítez, Manuel Benítez, Leonor Borna (del PSUC), Pilar Brabo, Marcelino Camacho, Vicente Cazarra, Alfons Carles Comín (del PSUC), Víctor Díez Cardiel, Horacio

Fernández Inguanzo, Ignacio Gallego, Tomàs García, Cipriano García (del PSUC), José García Meseguer, José María González Jerez, Angel Guerreiro, Antoni Gutiérrez (del PSUC), Gerardo Iglesias, Roberto Lertxundi, Luis Lucio Lobato, Gregori López Raimundo (del PSUC), Armando López Salinas, Antonio Martín Lillo, José Carlos Mauricio, Federico Melchor, Ramon Mendezona, Ramon Ormazabal, Antonio Palomares, Rafael Pillado, Francisco Romero Marín, Simon Sánchez Montero, José Sandoval, Nicolàs Sartorius, Eduardo Saborido, Jordi Solé-Tura (del PSUC), Fernando Soto, Ramon Tamames, Tomàs Tuero, Eugenio Triana.

MEMBRES D'HONOR DEL COMITÈ CENTRAL

Una novetat en el PCE és la figura de membres d'honor del Comitè Central, distinció que s'ha conferit a veterans dirigents molt prestigiosos que, per la seva edat molt avançada o per una salut delicada, no poden tenir una activitat política intensa i continuada. Podran assistir a les reunions de l'òrgan de direcció i participar als debats, però sense vot. Entre els distingits amb aquest títol d'honor, hi ha els coneguts veterans del PSUC Rafael Vidiella, Josep Bonifaci i Narcís Julian.

L'informe de Santiago Carrillo

La via democràtica cap al socialisme

"Repensar la nostra estratègia i les nostres concepcions i superar l'estalinisme"

"La política de concentració democràtica no és una mera orientació conjuntural"

"Hem optat, voluntàriament i responsablement, per fer un partit capaç d'irradiar la seva influència sobre àmplies zones del teixit social i d'assolir, recuperant el temps històric que la dictadura ens ha fet perdre, un paper efectiu en la vida del país (...) Hem optat, amb totes les conseqüències, per fer un autèntic partit eurocomunista". Amb aquestes paraules sintetitzava Santiago Carrillo la voluntat del PCE a l'informe que, en nom del Comitè Central, presentava als 1.500 delegats al IX Congrés en el curs de la primera sessió plenària.

Carrillo havia començat el seu discurs explicant les dificultats de la legalització, ara fa un any, del PCE i havia subratllat "l'acció de les masses populars, la solidaritat de les forces democràtiques nacionals i internacionals, la política del nostre partit i la comprensió i decisió del president Suárez" com a factors que havien contribuït decisivament a trencar les resistències. I havia assenyalat la renovació del partit des de la seva legalització, com a expressió de la confiança que desvetllava entre amplis sectors del poble. Confiança basada en els antecedents —la tradició de lluita revolucionària i democràtica— del PCE i en la seva capacitat de renovació antidogmàtica... "Haguéssim preferit —va dir en referir-se a la guerra civil— evitar aquesta contesa terrible que va ensangonar Espanya, enfrontant uns espanyols amb altres espanyols i deixant profundes ferides que han cauteritzat molt lentament. I tota la nostra política, des de fa molts anys, s'ha inspirat en el principi de la reconciliació dels espanyols i d'evitar, a qualsevol preu, que aquella tragèdia torni a reproduir-se. Aquesta ha estat i és la nostra decidida voluntat."

I ara, havia dit, el partit, que és un partit nou i al mateix temps el partit d'ahir, s'ha reunit "per fer política"

a partir de l'examen dels canvis esdevinguts a Espanya des de la legalització del PCE i, més concretament, des de les eleccions del 15 de juny. Canvis importants, malgrat la seva lentitud: exercici de les llibertats polítiques fonamentals, existència del Parlament, preautonomies... I, al mateix temps, residus de la dictadura i formes de terrorisme inquietants, en el marc d'una situació econòmica de crisi. "Però la voluntat de desenvolupar i portar al final el canvi polític —havia resumit aquesta part del seu discurs— s'afirma i es generalitza cada cop més. I el nostre deure és alertar i mobilitzar el poble per tal que participi cada cop més activament en el canvi, actuar de manera que doni tranquil·litat i cohesió entorn del procés democràtic als més amplis sectors possibles; eradicar el terrorisme; aïllar els nostàlgics del passat dictatorial (...) Hem de desplegar tresors d'intel·ligència, fermesa, tenacitat i paciència per aconseguir que el canvi sigui irreversible i el començament d'una nova etapa en la història d'Espanya."

LA CRISI DEL SISTEMA CAPITALISTA

El secretari general del PCE havia explicat, més endavant, a l'hora de precisar la política del partit, els canvis que s'ha-

"Hem optat, amb totes les conseqüències, per fer un autèntic partit eurocomunista"

vien produït a nivell mundial i més concretament a l'Europa capitalista: "la crisi més profunda que ha conegut el sistema capitalista". Crisi que traspasa les fronteres de l'economia i afecta la cultura, la moral, la ideologia dominant,

acadèmics, dogmàtics, és a dir, els residus de l'estalinisme" aplicant el mètode marxista de l'anàlisi concreta de la situació concreta. "L'estratègia encertada per a nosaltres —havia afegit— consisteix a enfrontar les conseqüències

"Els comunistes no estem disposats a acceptar el retard indefinit o la mutilació dels Pactes de la Moncloa"

un mode de vida, un model de societat tradicional. Crisi que penetra els aparells ideològics de l'Estat. I que ofereix a Europa la possibilitat de transformacions revolucionàries cap a un model de societat socialista per una via pluralista i democràtica. Perquè el sistema de l'imperialisme "ha sofert cops difícilment reparables": la presència d'Estats "que han passat a realitzar transformacions socials profundes i plantegen els termes d'una alternativa socialista"; la descolonització i la defensa que dels seus interessos fan els països abans colonitzats i dependents; l'existència de l'arma nuclear "que ha trencat el cicle de les guerres imperialistes mundials" i que fa que les guerres inter-imperialistes, abans "inevitables", ja no ho siguin, d'inevitables...

I en aquest context —havia subratllat— no podem esperar ni somniar que allò que en "la nostra terminologia en diem la crisi revolucionària tingui les formes clàssiques", ni podem assimilar la noció de crisi revolucionària a la de crisi insurreccional, sinó "repensar la nostra estratègia i les nostres concepcions; superar, com ho va fer Lenin, el marxisme, i avui el leninisme.

de l'actual crisi amb el més ampli conjunt de forces democràtiques; a tractar de donar-li solucions més progressistes, impedit, d'una banda, que els seus costos els paguin exclusivament els treballadors i la gent més modesta, inclosos els sectors de la PIME, i, per l'altra banda, aconseguint reformes estructurals d'ordre econòmic i social que vagin afirmant el paper del sector públic en l'economia i estenent la democràcia a la gestió d'aquest sector i de la vida de les empreses."

LA POLÍTICA DE CONCENTRACIÓ DEMOCRÀTICA

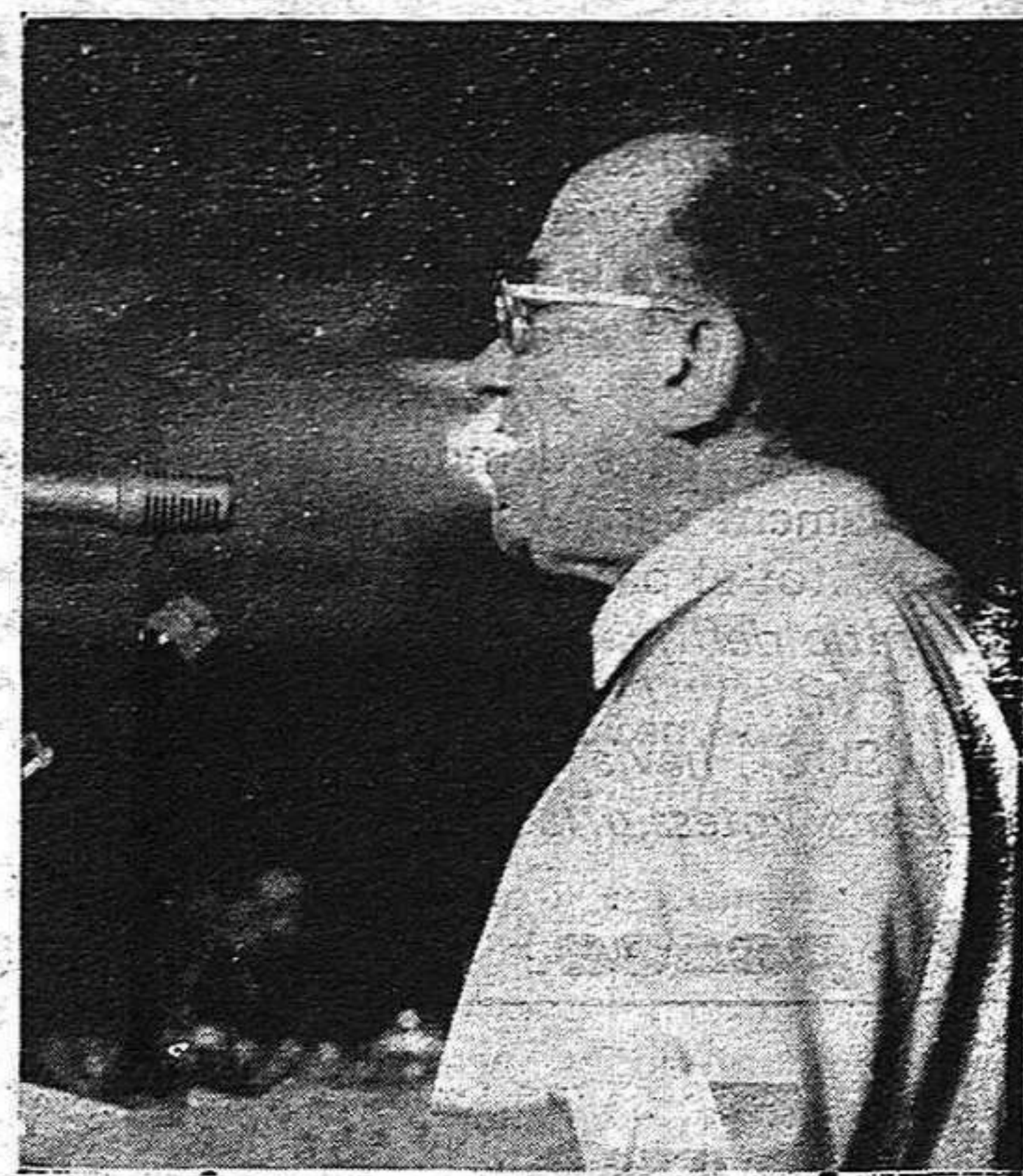
No és una política de classe contra classe —deia Carrillo— sinó la creació d'una correlació de forces que desplaci la minoria oligàrquica allò que ens permetrà avançar cap al socialisme. I d'aquí la política de concentració democràtica, "que no és una mera orientació conjuntural, sinó una política que tendeix a proporcionar a la classe obrera el més ampli nombre d'aliats, encara que molts d'aquests, en el període actual, només coincideixen amb nosaltres en objectius intermedis molt li-

mitats". Una política de la qual són una expressió els pactes de la Moncloa, que avui ja són molt pocs els qui neguen que van constituir una iniciativa important per fer front a la crisi i consolidar l'avenç democràtic. Però aquesta política i més precisament els pactes de la Moncloa —havia subratllat també el dirigent comunista— havien estat acollits amb reserves o amb hostilitat per part dels grans empresaris, un representant dels quals, el senyor Ferrer Salat, ha presentat als USA el "Projecte de llei de regulació dels òrgans de representació dels treballadors a l'empresa" com un atemptat a la "lliure empresa" i a l'"economia de mercat". Però cal —havia afegit entre aplaudiments el secretari general del PCE— donar la batalla política, al Congrés de Diputats i a les empreses, per tal que aquest projecte surti de les Corts tal com ha estat elaborat per la ponència.

nis. "Esperem —Carrillo acabava així aquesta part del seu discurs— que el desenvolupament de la política espanyola acabi convenent els companys del PSOE que no hi ha una veritable alternativa socialista de poder —si entenem 'socialista' en el sentit de la política que es fa i no del nom propi del partit que governa— sense comptar amb el Partit Comunista."

LES MUNICIPALS I LA CONSTITUCIÓ

El secretari general del PCE s'havia referit més endavant a les eleccions municipals i a l'aprovació del projecte constitucional. Eleccions municipals que —havia dit— són molt urgents i han de servir per dotar d'ajuntaments democràtics cada una de les municipalitats del país, per demuntar el caciquisme, la ineficàcia i la corrupció. "En aquest moment —insistiria—, tenint en compte el propòsit del govern de convocar les

Després del debat, entusiasme dels delegats, mentre esperen conèixer el resultat de l'elecció del Comitè Central (Fotos Jordi Morera)

eleccions trenta dies després d'aprovar la constitució, urgeix alleugerir la discussió i l'aprovació d'aquesta". És una responsabilitat del govern i dels partits amb representació parlamentària. Amb el projecte constitucional "és possible realitzar profundes transformacions d'estructura el dia que hi hagi una majoria disposada a realitzar-les". Però hi ha punts que han de ser modificats: la dissimulada constitucionalització del dret al lock-out, les limitacions al dret de vaga, les retallades al dret de sindicació de certs sectors, el "vot de censura constructiu" i la previsió de possibles estats d'excepció no autoritzats ni controlats pel Parlament. "Fora d'aquests punts —havia afirmat— renunciem a batalles que tindríem perdudes". Havia insistit, però, més endavant, en la urgència de la constitució, per tal d'evitar que aquesta situació d'interinitat es podrís i havia dit que "un cop aprovada la constitució, les Corts constituents haurien de dissoldre's per celebrar noves eleccions generals per tal d'eleger Corts ordinàries, en condicions de llibertat ja més clares que les existents el 15 de juny de l'any passat".

Passa a la pàgina següent

Fer realitat les reformes previstes

Ve de la pàgina anterior

Santiago Carrillo havia abordat tot seguit el problema de la desocupació, que afecta més d'un milió de treballadors, especialment a Andalusia i Extremadura, i que colpeja durament amplis sectors de la joventut i un nombre creixent de dones, per concloure que els acords de la Moncloa han de completar-se "no amb un relançament indiscriminat de l'activitat

econòmica, que podria tenir conseqüències inflacionistes més greus", sinó amb un pla selectiu de construcció d'escoles i vivendes i amb la reestructuració d'indústries en crisi.

RENOVAR LES ESTRUCTURES ECONÒMIQUES I SOCIALS

Cal però, més enllà dels acords de la Moncloa —havia

afegit— plantejar-se seriosament la necessitat d'un pla de sanejament i reconversió de l'economia, que enforteixi i renovi les estructures econòmiques i socials del país. I això per tal de transformar el camp amb una reforma agrària, per millorar els serveis públics, per abordar responsablement la política d'energia i d'alimentació, per sostenir la petita i mitjana empresa, per augmentar la productivitat...

"Però s'equivocaria —havia indicat— qui pensés que aquests objectius poden assolir-se amb una política autoritària i oligàrquica; només seran assequibles amb una democratització del país cada cop més gran, que abraçi també les relacions laborals, i amb una participació real i efectiva dels treballadors en el poder polític a tots nivells. Si cal treballar i fer esforços —i caldrà fer-ne— els treballadors necessiten saber que el treball i l'esforç redundaran també en el seu propi benefici i en el del país i no exclusivament en el dels qui sempre s'han aprofitat de la suor dels altres."

I, finalment, l'OTAN, abans d'entrar en els problemes del partit. Carrillo havia començat recordant que la política de consens ha de ser aplicada no solament en les qüestions de política interior sinó també en política internacional. I concretament en el cas de l'entrada d'Espanya a l'OTAN, "que podria ser llançat al debat polític per sorpresa", com semblen indicar determinades pressions exteriors com és ara la recent reunió d'Oxford, convocada per l'Aliança Atlàntica. I havia dit amb rotunditat: "Els comunistes ens oposarem resolutament a l'entrada d'Espanya a l'OTAN. Considerem que Espanya, encara que reforçant seriosament la seva defensa nacional, no ha d'adquirir nous compromisos militars que la situarien en una posició més dependent encara que la que ja té."

UN PARTIT PLENAMENT DEMOCRÀTIC

I els problemes del partit, que havien ocupat la part final del discurs del secretari general del PCE. Aquest havia dit, primer, que els comunistes no tenen solucions miraculoses, però que s'esforcen, lluny de la demagògia, per elaborar solucions als problemes del país. "El nostre partit no és encara —diria— una alternativa de govern, però arribarà a ser-ho, potser abans que molts no pensen. Però ja ara és molt difícil governar democràticament a Espanya sense comptar amb els comunistes." I havia afirmat rotundament, en segon lloc, el caràcter profundament democràtic del PCE, discutit per una part de la premsa però que el mateix Congrés demostrava a bastament: un partit

obert, transparent i democràtic, "capaç d'irradiar la seva influència sobre àmplies zones del teixit social i d'assolir, recuperant el temps històric que la dictadura ens ha fet perdre, un paper efectiu en la vida del país." Un partit eurocomunista que no perd els seus signes d'identitat, que continua sent un partit de classe, un partit de combat, "un partit que combina l'acció parlamentària amb la lluita de masses". Un partit profundament nacional, arrelat al nostre país i, al mateix temps, internacionalista, solidari amb les lluites d'alliberament nacional i social. Un partit de govern, capaç d'elaborar solucions i alternatives, de contribuir a la solució dels problemes del país i amb clara vocació de governar. Un partit unit, que ara haurà de fer una gran tasca de formació política i teòrica i estructurar-se

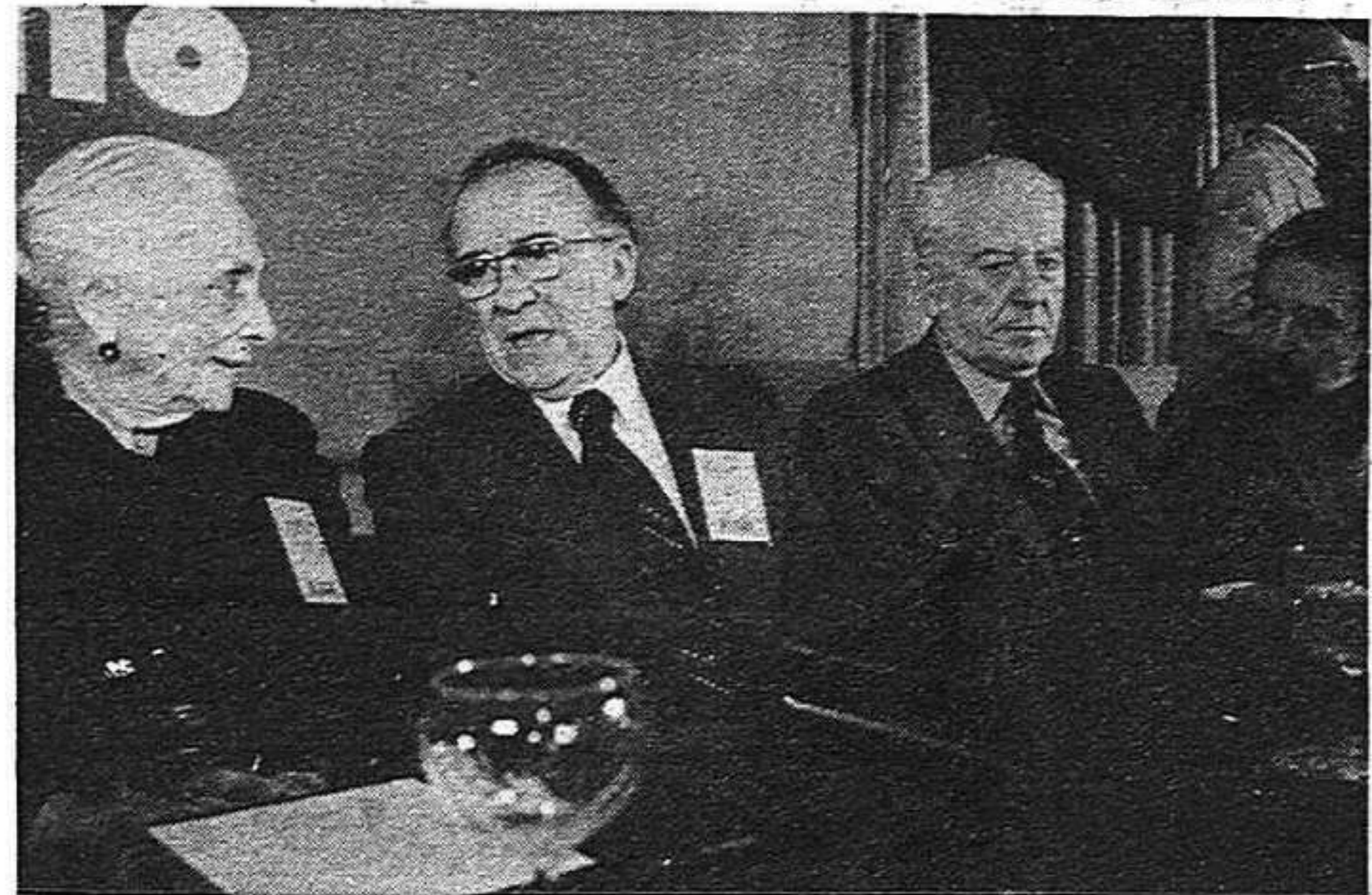

amb solidesa per projectar-se directament cap a les masses obreres i populars, cap a la societat, "amb una voluntat de conquesta i de proselitisme que ha de ser un tret fonamental de la nostra activitat".

Carrillo havia acabat el seu discurs amb una referència personal: "assumeixo —havia dit— la part que em correspon en els errors del partit i reivindico també la part, encara que mínima, que em toca en els seus encerts."

Després de l'aprovació de la tesi XV (Fotos Jordi Morera)

Dolores i Carrillo, amb López Raimundo i Gutiérrez Díaz, a la sessió inaugural

La delegació del PSUC, en una de les seves reunions

Notes d'un delegat del PSUC

*La delegació del PSUC al 9 Congrés del PCE era la més nombrosa, 267 membres, seguida molt de prop per la delegació andalusa, 265. Motiu pel qual els catalans vàrem seure "a la dreta del Déu pare"; llegiu part davantera, entrant a l'esquerra, del saló de congressos del Melià Castilla.

*La delegació catalana va començar el Congrés, com aquell que diu, un dia abans. Dimarts al vespre érem quasi bé tots al local del PCE del barri d'Aluche per tal de discutir el reglament. Va ser la primera pal·lissa, si tenim en compte que Aluche és a la quinta forca. Nosaltres, que anàvem en un R-5, vàrem preguntar a un castís on era Aluche. La resposta fou d'antologia: "muy sencillo, cojan el metro i bajen en la estación de Aluche".

*Val a dir que la nostra delegació va acaparar moltes de les intervencions a les sessions plenàries, bé com a ponents, bé com a presentadors d'esmenes. Jordi Conill, Quim Sempere, Rafael Ribó, Francesc Frutos, Josep Maria Riera, Antoni Lucchetti, Lluís Valentín, Maria Dolores Calvet, ocuparen la tribuna en nom de les postures majoritàries o minoritàries de les comissions que discutiren les tesis i els estatuts: mentre que Gregori López Raimundo i Cipriano Garcia ho feren per donar l'opinió de la delegació del PSUC a l'informe de Santiago Carrillo.

*Els objectius de les filmadores i de les màquines de fotografar sentien una especial predilecció per la nostra delegació, sobretot quan es va tractar de votar la tesi 15. L'avantatge, haver sortit per la tele i veure les nostres cares a diaris i revistes. D'altra

banda, no n'hi havia per tant, perquè de bestioles rares no n'érem pas, oi?

*Els companys de Madrid varen fer un gran esforç per encabir-nos a l'hora de dormir. Moratalaz, Vicálvaro, Carabanchel, Ventas, Atocha... eren els noms que sonaven quan preguntaves "i tu on dorms?". Sabem d'algú o alguns, però, que varen apondar-se pel seu compte al mateix Melià Castilla. Els noms els deixem per al "Por Favor". Sortós del qui vol i pot.

*Esperant els resultats de les votacions al Comitè Central es va improvisar un espectacle de "varietés" que, com és natural, varen iniciar els companys andalusos. Dels primers en agafar-s'hi van ser la Dolores i en Rafael Vidiella, que cantaren una cançó cada un. Val a dir que això de la gresca col·lectiva no és el nostre fort. Però heus ací que, de cop i volta, dues xicotes deixaren ben alt l'honor de la nostra delegació. Una, explicant acudits picants i l'altra fent-nos buscar la puça per la panxeta.

*Després de sessions maratonianes durant quatre dies, asseguts en unes cadires no gens còmodes, passant una calor de mil dimonis; després de dormir poc i menjar de subsistència, el Congrés finia. I, malgrat tot, l'eufòria era general. La política té aquestes coses. La Internacional, Astúries pàtria querida, Els Segadors... ens acompanyaren mentre abandonàvem la sala del Melià Castilla, convençuts que havíem fet Història.

JOAN SANJUAN

CURSET DE FORMACIÓ per a SECRETARIS DE PROPAGANDA

Dies 8, 10 i 12 de maig

PRIMERA SESSIÓ

Descripció i valoració dels mitjans de comunicació i propaganda que s'utilitzen avui al PSUC. (Es passaran diapositives de cartells, butlletins, fulls, etc.).

SEGONA SESSIÓ

TEORIA DE LA COMUNICACIÓ

- * a qui i com ens comuniquem
- * quins mitjans utilitzem
- * com fer un cartell

* utilització de la ràdio i megafonia

TERCERA SESSIÓ

REALITZACIÓ PRÀCTICA D'UNA CAMPANYA DE PROPAGANDA

El curset estarà a cura d'un equip de professionals de la imatge i comunicació del PSUC.

Preu d'inscripció: 200 pessetes.

Organitza la Secretaria d'Informació i Propaganda del Comitè de Barcelona conjuntament amb el CPC.

Inscripcions a: Vallespir, 171, o a Santa Anna, 11. Barcelona. Telèfons: 321 21 54 i 301 23 90.

Després d'un debat intens

Les tesis, modificades

Sens dubte, el rovell de l'ou del IX Congrés del PCE eren les famoses tesis o propostes polítiques que, sense substituir —com es va fer constar— el Manifest Programa que va aprovar una Conferència l'any 1975, el completen, l'arrodoneixen d'acord amb els notables canvis que hi ha hagut en la situació del país i esclareixen la definició i el caràcter del partit dels comunistes d'Espanya.

El debat precongrecual, fet en conferències nacionals, regionals i provincials, portava ja al Congrés una elaboració més acurada, en alguns casos més extensa, de les tesis. Tanmateix, aquestes propostes polítiques van ser debatudes durant moltes hores en onze comissions en què es van repartir els delegats. I el debat no va ser pas de tràmit. Va ser intens, dur en algunes de les tesis, conscient i minuciós. Quan les ponències van exposar al plenari del Congrés el resultat de les discussions, les tesis arribaven ja reflexionades amb un pregon sentit de la responsabilitat.

LES PONÈNCIES S'EXPLIQUEN

Jordi Conill, del PSUC, va ser el primer ponent que va pujar a la tribuna, per presentar la tesi primera, que caracteritza l'actual procés de canvi. El nou text que va llegir havia estat aprovat unànimement per la comissió i millora força el text original de la tesi, fent-lo més rigorós. S'hi descriu el complex procés de

canvi en què estan immersos els pobles d'Espanya; s'hi analitzen les raons que han fet que l'anomenada ruptura democràtica no s'esdevingués tal com l'havíem prevista els comunistes. La tesi va ser aprovada pel Congrés amb 5 vots contraris i 22 abstencions.

La segona tesi, que tracta de la política de reconciliació nacional, que també va obtenir unanimitat en la comissió, manté gairebé intacte el text original. S'hi afegeix, però, la constatació que la política de reconciliació està essent un factor cabdal en el procés de democratització i algunes altres consideracions. Fou aprovada amb 7 vots en contra i 25 abstencions.

Amb poques modificacions es va aprovar la tesi tercera (la política de concentració democràtica), defensada per Enrique Curiel, amb 15 vots en contra i 27 abstencions. En aquesta tesi es va reforçar el paper de les autonomies, destacant la necessitat que els règims preautonòmics tinguin contingut perquè contribuei-

xin a resoldre els greus problemes dels pobles d'Espanya.

La tesi que es refereix a la significació dels acords de la Moncloa, la número quatre, es presentava al Congrés també amb modificacions sobre el text original que aprofundi en més la valoració dels pactes, recordaven els intents del govern d'aconseguir un pacte social i assenyalaven la necessitat de fer complir íntegrament els acords tot mantenint la cohesió entre les forces pactants. Per majoria, amb 9 vots en contra i 66 abstencions, el Congrés va aprovar la tesi quarta.

La tesi cinquena, sobre el govern de concentració democràtica, va ser també aprovada per majoria, amb 47 vots contraris i 69 abstencions.

LA DEMOCRÀCIA POLÍTICA I SOCIAL

La sisena, una de les més interessants i de les que va requerir un debat més llarg a la comissió corresponent, va ser presentada per Federico Melchor amb un títol nou: La de-

mocràcia política i social, etapa cap al socialisme i el comunisme (originalment es deia: Cap a la democràcia política i social, el socialisme i el comunisme). A la comissió hi va haver una posició minoritària, amb el nombre de vots que calien per defensar-la al ple, que fou exposada per Joaquim Sempere. La polèmica consistia en la qualificació del paper de la classe obrera dins de l'aliança de les forces del treball i de la cultura. La posició majoritària, que va resultar vencedora amb 776 vots, considera que la classe obrera és l'eix de l'esmentada aliança, però que és a aquesta a qui correspon l'hegemonia en l'etapa de democràcia política i social. La posició minoritària, que va obtenir 318 vots, proposava que es parlés d'hegemonia de la classe obrera dins de l'aliança. Contra ambdues versions van votar 16 delegats i 78 es van abstenir.

La política sindical del PCE, continguda en la tesi setena, va ser presentada per Josep Lluís López Bulla, amb modificacions sobre la redac-

Jordi Conill, elegit per al Comitè Central del PCE; defensa la tesi primera (Fotos Jordi Morera)

ció inicial que en milloren i enriqueixen el contingut i les formulacions. Hi va haver una gran majoria en la seva aprovació. En contra van votar 10 i hi va haver 46 abstencions.

La tesi número 8, relativa a l'allibertament de la dona, havia enregistrat una postura minoritària a la comissió, amb prou vots per defensar-la al plenari, però la minoria va renunciar a fer-ho. La ponència va anar a càrrec de Maria Dolors Calvet, que va presentar una nova redacció del text que el millorava força. Va ser aprovada per majoria, amb 16 vots en contra i 60 abstencions.

La tesi 9, sobre el camp, fou presentada al Congrés amb una redacció força més llarga que el text primitiu. La votació d'aquesta ponència va ser triple: D'una banda, la tesi estricta de la política del PCE al camp, aprovada amb 36 vots contraris i 69 abstencions; d'una altra, una resolució sobre les Cambres Agràries, aprovada amb 27 vots en contra i 110 abstenci-

ons, i, finalment, un apartat especial sobre la política referent a la mar, nou, que també fou aprovat amb només un vot en contra i 33 abstencions.

LA JOVENTUT NO ÉS CAP PROBLEMA

La tesi 10 també va canviar de nom. Inicialment es deia "El problema de la joventut"; la tesi definitiva, aprovada amb 15 vots en contra i 57 abstencions, s'anomena simplement "La joventut". Va presentar la ponència Josep Maria Riera. Després es va presentar un projecte de resolució relacionat amb el proper Congrés de la Unió de Joventuts Comunistes d'Espanya que es va aprovar amb un sol vot contrari i només 8 abstencions.

La tesi de la política cultural i educativa fou defensada per Rafael Ribó que va qualificar de fals el dilema intel·lectualisme-obrerisme. La tesi fou aprovada per majoria, amb 62 vots en contra i 77 abstencions. Tot seguit, Ra-

Passa a la pàgina següent

La tesi XV

Partit marxista, revolucionari i democràtic

La tesi 15 de les propostes polítiques al Congrés del PCE defineix la caracterització del partit. Fou, sens dubte, tant a les conferències precongrecuals com al Congrés, la més polèmica. El text definitiu, que publicuem íntegrament per l'indubtable interès d'aquesta tesi, es va aprovar per 968 vots a favor d'aquesta redactat, 248 a favor de l'esmena minoritària, que definia el PCE com un partit basat en el "marxisme, el leninisme i altres aportacions del pensament i de la pràctica revolucionaris", 6 en contra i 40 abstencions.

important en el desenvolupament de la influència del marxisme revolucionari entre els treballadors dels països capitalistes avançats. Els comunistes espanyols hem superat autocríticament, en l'aspecte fonamental, l'estalinisme i estem recuperant les essències democràtiques i antiburocràtiques del marxisme. Continuarem avançant en aquesta direcció.

El Partit Comunista d'Espanya rebutja qualsevol concepció dogmàtica del marxisme. Aquest té un caràcter científic i no pas dogmàtic. El PCE s'esforça sempre per elevar la seva capacitat d'assumir els canvis objectius que s'esdevenen en la societat, les noves conquestes científiques, les experiències de la pràctica revolucionària; per assimilar, amb esperit crític, els nous desenvolupaments del marxisme.

Tot mantenint la seva crítica de la socialdemocràcia, el PCE saluda les passes d'alguns partits socialistes o socialdemòcrates, o de sectors d'aquests, cap a les posicions del marxisme, i està compromès en una lluita per la reconstrucció de la unitat del moviment obrer mundial sobre bases marxistes. Independentment de les seves crítiques a la socialdemocràcia, el PCE es pronuncia per la unitat d'acció de les forces de tendència marxista i socialdemòcrata, i de totes les forces de contingut popular, en la lluita per la pau, el desarmament, l'autodeterminació i la independència dels pobles, la cooperació entre aquests sobre un pla d'igualtat, el progrés, la justícia social i la democràcia, i la construcció del socialisme.

El PCE, pel que fa al nostre país, persistirà en l'esforç d'aconseguir la més àmplia col·laboració amb el PSOE i altres formacions socialistes, tant per construir i desenvolupar la democràcia juntament amb d'altres forces democràtiques, com pels ideals comuns de socialisme en llibertat.

El PCE treballa per arribar, a Espanya, a allò que el nostre manifest programa ha caracteritzat com una nova formació política en la qual participin els partits favorables al socialisme, sindicats, moviments cooperatius i altres organitzacions socio-polítiques, formació que, respectant la personalitat, la independència i la filosofia de cadascun dels seus components, aplegui la força de tots i esdevingui una real alternativa de govern als partits burgesos, capaç de portar al socialisme en la democràcia.

El PCE és alhora un partit de lluita i un partit de govern, disposat a assumir responsabilitats rectoras en la vida del país i a defensar, tant al Parlament com en l'acció democràtica de masses, els interessos de la classe obrera, de totes les capes treballadores i de les forces de la cultura.

El PCE, en les noves condicions de la legalitat, es proposa actuar de manera transparent, profundament democràtica, reforçant els seus lligams amb les masses populars. Per això, les seves agrupacions s'organitzaran a les empreses i llocs de treball, als centres d'estudi i cultura, a les barrades.

El PCE, un partit de masses, de nou tipus, ha de prestar gran atenció a la formació i promoció de quadres. El principi del centralisme democràtic pel qual ens regim, adaptat a les condicions de la legalitat i de la nostra època, facilitarà la florida de la democràcia interna.

El PCE educa els seus membres en la solidaritat internacionalista amb els treballadors i els moviments d'alliberament de tots els països; en les idees del socialisme i del comunisme.

El Partit Comunista d'Espanya és un partit marxista, revolucionari i democràtic que s'inspira en les teories del desenvolupament social elaborades pels fundadors del socialisme científic, Marx i Engels, i en el seu mètode d'anàlisi. Al Partit Comunista d'Espanya, l'aportació leninista, en tot allò que continua sent vàlida, hi està integrada, com la d'altres grans revolucionaris, però sobre la base que avui no correspon mantenir la idea restrictiva que "el leninisme és el marxisme de la nostra època".

Ens considerem hereus dels qui, en les difícils condicions de la Rússia de 1917, encapçalats per Lenin, van saber dirigir la primera revolució socialista del món, que va obrir un procés revolucionari mundial en el qual ens trobem.

D'aquí deriven les nostres diferències històriques amb la socialdemocràcia.

Aquesta, durant la primera guerra mundial, va abandonar les posicions internacionalistes per posar-se al servei de la burgesia a cada país.

Posteriorment, la socialdemocràcia s'ha caracteritzat per la seva política de defensa del sistema capitalista i de l'imperialisme, i ha mostrat la seva incapacitat per realitzar el socialisme. No es coneix cap exemple al món d'un govern socialdemòcrata que hagi intentat acabar amb l'explotació capitalista.

Aquesta és la nostra diferència radical amb la socialdemocràcia. Volem transformar el món, crear una nova societat, construir el socialisme. Aquesta és la raó del naixement dels partits comunistes.

D'altra banda, igualment que considerem patrimoni nostre la revolució d'Octubre i totes les revolucions socialistes que han anat alliberant els pobles, rebutgem, com una cosa aliena al marxisme, el fenomen del burocratisme i de l'estalinisme. És indubtable que hi ha tota una colla de causes històriques en els fenòmens burocràtics i restrictius de la democràcia a l'URSS. Entre elles, fonamentalment, el fet que la primera revolució socialista es fes en un país endarrerit com era la Rússia de 1917 i que aquesta revolució no va ser seguida —com pensava Lenin— per la dels països avançats d'Europa. El naixent estat soviètic va patir l'atac i l'encerclament de l'imperialisme i fou assetjat per la fam, la misèria i l'aïllament internacional. El proletariat dels països més desenvolupats, sotmès a la influència de la socialdemocràcia, no va saber fer la revolució. Aquesta realitat ha contribuït a crear les bases favorables a fenòmens negatius com el burocratisme i l'estalinisme.

Aquests fenòmens antidemocràtics han suposat un retard

Després d'un intens debat

Les tesis, modificades

Ve de la pàgina anterior

miro Pinilla, en nom de la delegació d'Euskadi, va presentar una ponència, que fou aprovada amb 44 vots en contra i 136 abstencions, que demana que el Guernica, la cèlebre obra de Picasso, sigui instal·lada en aquella població.

☆☆☆

La tesi dotze, que es refereix als problemes ciutadans, va merèixer un llarguíssim debat a la comissió encarregada de fer la ponència, presidida per Jordi Borja, la qual cosa mostra el gran interès que aquest tema desvetlla. L'exposició del ponent, Manuel Corominas, que és una profunda anàlisi dels problemes del moviment popular, fou aprovada per majoria, amb 50 vots en contra i 69 abstencions. Una resolució per celebrar una conferència sobre aquest tema abans de l'agost es va aprovar també per majoria (14 vots contraris, 70 abstencions).

☆☆☆

Amb un text millorat fou aprovada la tesi 13, de la política exterior i de defensa, amb 36 vots en contra i 116 abstencions. La nova redacció rebutja clarament la incorporació d'Espanya a l'OTAN i exigeix al govern que elabori una política coherent envers el continent africà.

També fou aprovada per gran majoria (només 6 vots en contra i 19 abstencions) la tesi 14 sobre la política d'emigració del PCE.

...I VA ARRIBAR LA 15

No cal dir que quan s'anava a presentar la famosa i polèmica tesi 15 —que, lògicament, comprenia també l'article segon dels estatuts perquè es refereix a la caracterització del PCE, i un altre text s'han de correspondre —el clima de la sala era de gran expectació, tant per part dels congressistes —no creiem que n'hi hagués cap fora, en aquells moments— com dels informadors de premsa i televisió que, amb els blocs, llapis, llums i màquines ben amanits, esperaven atentament els esdeveniments. Simon Sánchez Montero va pujar a la tribuna a defensar la posició majoritària de la comissió. La posició minoritària —que, malgrat que no havia obtingut el nombre de vots que calien per defensar-la al plenari, va fer-ho per desig de la majoria— va tenir per portaveu en Paco Frutos.

Ja no caldria dir que les posicions eren: caracteritzar el PCE com "un partit marxista, revolucionari i democràtic" (majoria a la comissió) o com un partit "basat en el marxisme, en el leninisme i en altres aportacions del pen-

sament i de la pràctica revolucionaris" (posició minoritària a la comissió). Ambdós ponents van esmerçar eloqüència i vigor en les seves defenses i ambdós foren molt aplaudits. Després d'una espera tensa, expectant, els micròfons feien ressonar el resultat de la votació del Congrés: 1.262 vots, dels quals 968 a favor de la tesi tal com la publiquem en aquest número de TREBALL, 248 a favor de l'esmena defensada per Frutos, 6 en contra d'ambdues versions i 40 abstencions. La nova definició del Partit Comunista d'Espanya ja era un fet.

☆☆☆

Es va aprovar també una nova tesi sobre la petita i mitjana empresa i els treballadors autònoms, que no existia en el projecte inicial de propostes polítiques.

El debat sobre els estatuts

Del debat sobre els estatuts del PCE n'ha sortit un text definitiu que perfecciona la redacció original proposada. El matí del dia 22, el plenari va escoltar les propostes de modificació de les comissions en què s'havia distribuït la discussió i va votar els nous estatuts.

La redacció de l'article cinquè, que tracta de les relacions entre el PSUC i el PCE defineix la condició del primer de partit nacional català, "unit fraternalment al PCE pels principis ideològics i d'organització", i la seva participació en l'elaboració de la política general dels comunistes de tot Espanya a través

de les comissions (tot el curs del Congrés ha estat ja una mostra d'aquesta transparència). El text que es refereix al Partit Comunista de Galícia i al Partit Comunista d'Euskadi va guanyar en precisió i rigor pel que fa a l'afirmació de l'autonomia d'aquests partits en l'elaboració i aplicació de la política nacional gallega i basca.

El projecte inicial preveia que "Mundo Obrero" i altres òrgans rebien l'orientació del Secretariat, que també dirigia d'activitat del grup parlamentari comunista. Ambdues responsabilitats passen, en el text definitiu aprovat, a dependre del Comitè Central.

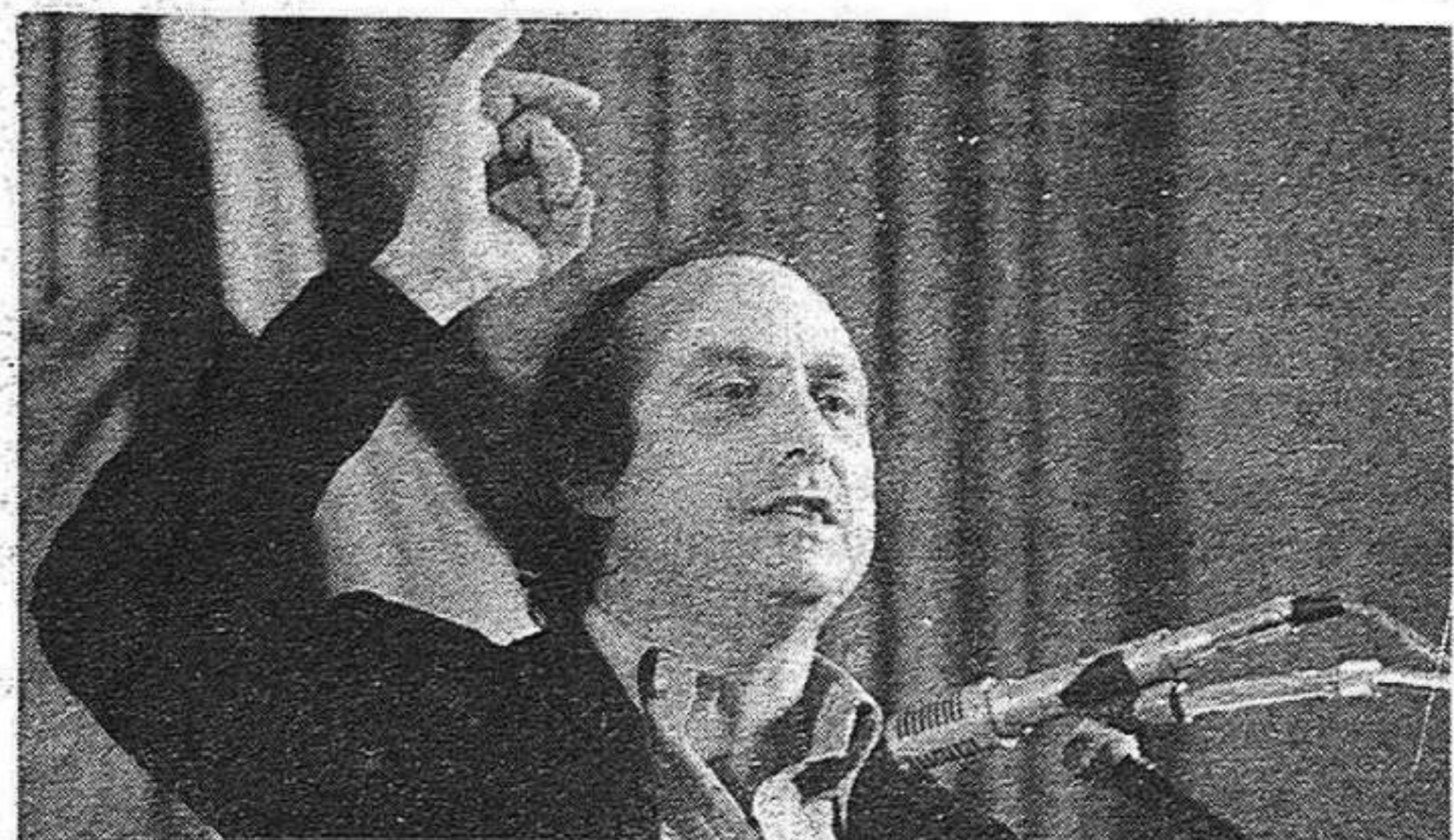
Una novetat és que s'ha creat una comissió permanent del Comitè Executiu que, entre reunió i reunió d'aquest organisme, té facultats per prendre decisions, que després hauran de ser, lògicament, ratificades pel Comitè Executiu.

ELECCIÓ DEL COMITÈ CENTRAL

Després de la discussió i aprovació dels estatuts, Jaime Ballesteros va presentar al Congrés la proposta de nou Comitè Central elaborada per la comissió de candidatures.

La proposta comprenia cent seixanta noms —tants com s'havia previst que tingués el nou Comitè Central— i hi havia una segona llista, amb noms proposats per les delegacions que la comissió de candidatures havia admès com a candidats també. Entre les dues llistes sumaven 314 candidats. Després de la intervenció de Ballesteros, van prendre la paraula, per recomanar candidats o fer altres observacions, un bon nombre de delegats. Finalment, per mitjà de vot secret i personal, els congressistes varen votar els noms que cadascú preferia. El sistema de votació i escrutini es va fer per mètodes d'informàtica.

Després que s'hagueren recollit els fulls de votació per dur-los a computar, Ramon Tamames va pujar a la tribuna per llegir un extens document sobre política municipal, document força complet i que serà d'un indubtable interès per a tots els comunistes mirant a les properes eleccions municipals.

Paco Frutos i Simon Sánchez Montero, defensant, respectivament, les posicions de la minoria i la majoria sobre la tesi XV (Fotos Jordi Morera)

dels congressos del PCE i participant als seus òrgans de direcció.

S'incorpora, entre els drets dels militants, el que tenen a la formació política i a la informació sobre les actuacions del partit. En general, s'exemplen els drets i garanties dels membres del PCE, en el camí d'una més gran democràcia interna. I també cap enfora, com ho palesa la nova redacció de l'article 20 que preveu que els òrgans de direcció procuraran fer públiques les seves discussions i de-

ELS MILITANTS DE LA
FEDERACIÓ UNIVERSITÀRIA
DEL PSUC

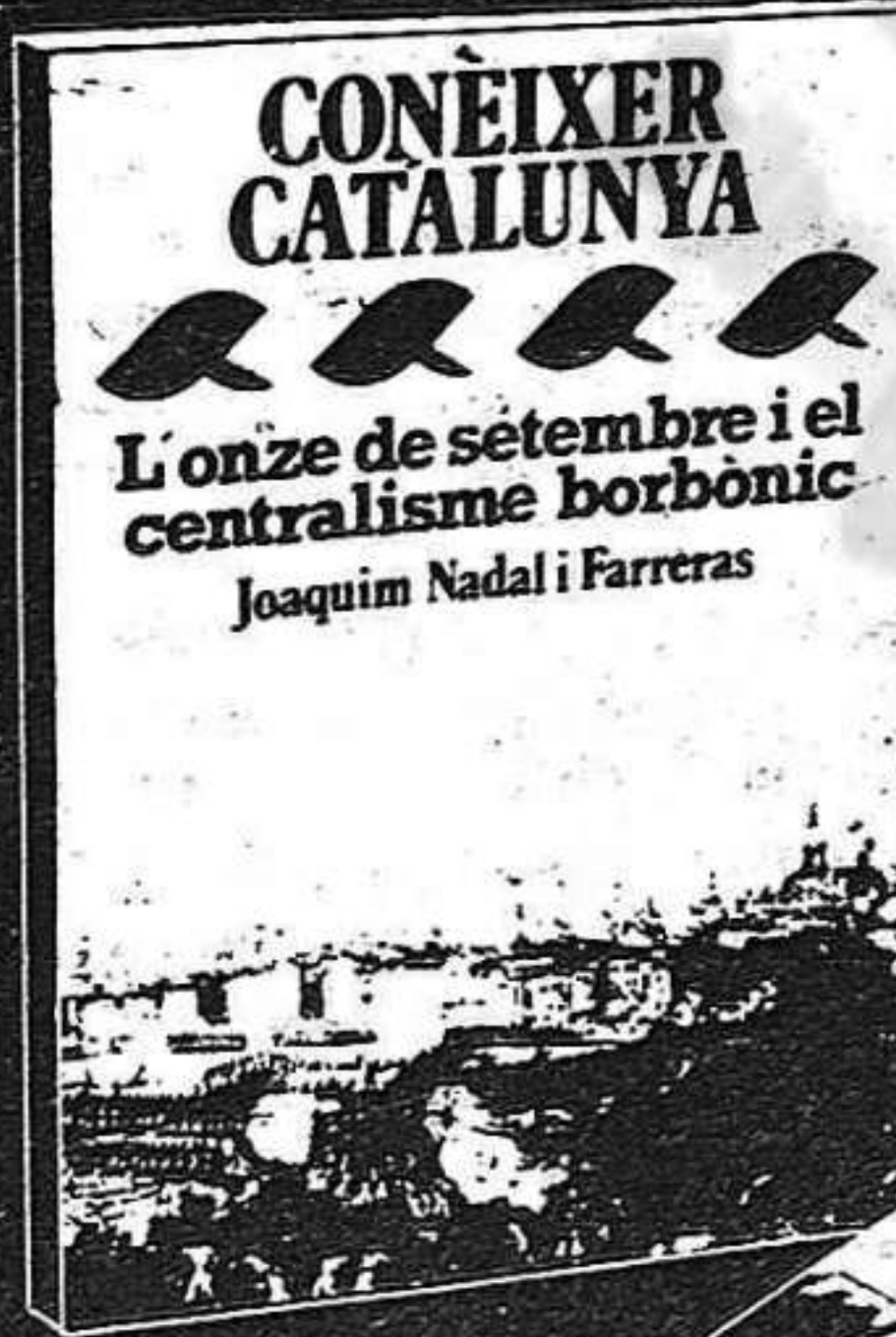
RECORDEM AMB ESTIMACIÓ
EL NOSTRE COMPANYY

IGNASI GRASAS I ALSINA

ESTUDIANT D'ECONÒMIQUES DE LA
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA,
MORT ALS 21 ANYS EL PASSAT DIA 19 D'ABRIL

CONÈIXER CATALUNYA

3 PRIMERS TÍTOLS

200 ptes.

L'ONZE DE SETEMBRE I EL
CENTRALISME BORBÒNIC
Joaquim Nadal i Ferreras

Síntesi de divulgació del segle XVIII català

ELS ORÍGENS HISTÒRICS
Josep M. Salrach Mercè Aventin

Gestació de Catalunya amb els aspectes polítics, econòmics i socials d'aquest procés

QUI ÉS CATALÀ?
Encarna Roca

Un llibre per assenyalar l'evolució que ha tingut el Dret català

DOPESA

GRUP «MUNDO» D'EDICIONS

En la discussió de l'informe que, en nom del Comitè Central sortint, va presentar al IX Congrés del PCE el seu secretari general, Santiago Carrillo, va intervenir, en nom de la delegació del PSUC, Gregori López Raimundo. En el seu discurs, que va merèixer grans aplaudiments, va recordar la història del PSU de Catalunya i els estrets lligams de germanor que, des de bon principi, va mantenir amb el PCE, com també el decisiu ajut d'aquest al partit

dels comunistes catalans, que ha influït en els èxits del PSUC. En analitzar les eleccions del 15 de juny, López Raimundo va fer ressaltar les circumstàncies especials de Catalunya que afavoriren el bon resultat del PSUC. Es va referir després a la necessitat de menar a bon port la recuperació de l'autonomia catalana perquè aquesta pugui ser font d'inspiració per a la d'altres pobles d'Espanya, amb els quals el PSUC és plenament solidari.

El paper de la classe obrera catalana dins del procés revolucionari espanyol, va ser també explicat pel president del PSU. Finalment, Gregori López Raimundo va expressar la identificació dels comunistes catalans amb l'informe del Comitè Central del PCE, en el camí comú de marxa cap al socialisme en la llibertat.

Publiquem tot seguit el text íntegre d'aquesta intervenció:

López Raimundo va intervenir en nom del PSUC

Reforçar la unitat amb el PCE

"Donar contingut real a la Generalitat"

Companys:

És, per mi, un motiu d'especial satisfacció intervenir com a portaveu de la delegació del PSUC en aquest IX Congrés del PCE, primer després de la conquesta de la legalitat.

Des de la seva fundació el 1936, resultat de la fusió de quatre petits partits, la història del PSUC apareix indissolublement entrelaçada amb la del PCE. La vocació unitària que hi va haver en l'origen del PSUC tenia l'aspiració principal de dotar la classe obrera catalana d'un partit revolucionari, capaç de deslliurar-la de la influència —predominant llavors a Catalunya— de l'anarquisme i del nacionalisme petit burgès i d'atraure-la a la lluita pel socialisme i el comunisme.

Aquesta vocació revolucionària va determinar que el PSUC, malgrat els seus esforços, no aconseguís de mantenir amb el PSOE les relacions de germanor que desitjava, i que, a través d'una col·laboració cada cop més estreta amb el PCE, esdevingués el partit dels comunistes catalans, un partit que, mantenint la seva independència orgànica i el seu caràcter de partit nacional català, forma, a la pràctica, un tot únic amb el PCE.

Els avatars històrics a què es refereix l'informe del Comitè Central inclouen la nostra pròpia trajectòria, la nostra pròpia "travessia del desert", que han fet plegats el PSUC i el PCE. Per això és de justícia proclamar aquí que la germanor establerta en la lluita entre els dos nostres partits i l'ajut que ens va donar el PCE durant el període clandestí han estat factors determinants perquè, a la sortida del túnel dictatorial, el PSUC aparegués de manera incontestable com el primer partit de Catalunya, un partit que en aquests moments arriba als 40.000 militants. Els gairebé 600.000 vots i els vuit diputats que va obtenir el PSUC el 15 de juny; la recuperació inicial de la Generalitat i la participació al seu Consell de dos companys nostres; la influència que el PSUC ha aconseguit, no solament entre la classe obrera sinó també entre altres capes de la població catalana, són, per tant, patrimoni comú dels comunistes de tot Espanya.

A partir del V Congrés del PCE, prelude del nostre primer Congrés, el PSUC ha viscut activament el procés de rectificació d'errors sectaris anteriors, d'aplicació decidida de la política de reconciliació dels espanyols, d'elaboració de la via pròpia, "eurocomunista", d'avenç cap al socialisme, que constitueix el nostre projecte polític comú.

El programa aprovat al IV Congrés del PSUC fa només uns mesos anomena aquest projecte de marxa al socialisme en democràcia **revolució de la majoria**, significat així que només a partir de la construcció d'un bloc de les forces objectivament interessades en la transformació socialista de la societat (majoritàries avui a Espanya), és a dir, per mitjà de l'edificació de l'aliança de les forces del treball i de la cultura, serà possible fer realitat el socialisme en la llibertat que preconitzem.

El PSUC comparteix el criteri de l'informe del Comitè Central que aquest és un camí llarg, i que el primer tram requereix afermar i desenvolupar la democràcia sorgida de les eleccions del 15 de juny, democràcia que, com demostra l'episodi dels Joglars, la llibertat dels quals reclamem, encara és lluny de ser realitat plena, i la qual posen en perill gravíssims problemes, com el de l'atur o el del terrorisme.

Entenem que les circumstàncies en què se celebraren les eleccions del 15 de juny, no gaire més d'un mes després d'haver estat legalitzats, van impedir que s'expressés lliurement, sobretot a les zones més endarrerides del país, la voluntat de canvi que sent la majoria dels espanyols. Entenem que les eleccions del 15 de juny no varen donar encara un resultat que es correspongui amb el pes que els comunistes tenim al país.

A Catalunya, vam tenir al nostre favor factors que no trobem a d'altres zones d'Espanya i que expliquen en part el millor resultat electoral del PSUC. No podem oblidar que a

"Compartim les línies de la concepció del partit"

Catalunya el sollevament feixista fou derrotat i que vam tenir durant els anys 1936-39 un règim polític pluralista avançat, en el qual el PSUC va assumir responsabilitats de govern; que el PSUC va arribar a comptabilitzar, durant la guerra, 90.000 militants; que, després de la derrota, varen venir a Catalunya centenars de milers de treballadors que fugien de la repressió o de la fam, molts dels quals havien militat abans al PCE o hi simpatitzaven, la qual cosa va facilitar que, en arribar a Catalunya, reconeguessin el PSUC com el seu partit propi; que la unitat entre les diferents capes del poble català no es va trencar en la guerra; que el factor nacional va ser un aglutinant en l'acció contra la dictadura, per la llibertat i l'autonomia; que Catalunya té la més gran concentració obrera d'Espanya; que l'oposició catala-

na, comprès el PSUC, va aconseguir sortir a la superfície molt abans que la de la resta d'Espanya. Per aquests factors i per d'altres, entre els quals hi ha la nostra pròpia acció, Catalunya va al capdavant, i ens proposem que hi continuï anant, en un procés que abraça tot Espanya encara que sigui amb un ritme diferent.

En aquesta perspectiva, el PSUC considera que és un objectiu de particular importància menar a bon port la plena recuperació de les institucions autònòmiques catalanes, consolidar el Consell Provisional de la Generalitat, Consell d'unitat democràtica, en el qual mantenim les millors relacions de col·laboració amb els companys socialistes.

Ens assignem, com una de les nostres tasques prioritàries, donar contingut real a la Generalitat provisional i preparar un estatut d'autonomia democràtic de debò, que correspongui a les necessitats i aspiracions del poble català, que pugui ser font d'inspiració per als altres moviments autonòmics, independentment que cadascun d'aquests tingui peculiaritats pròpies que són conseqüència de les diferències de situació a les diferents nacionalitats i regions d'Espanya.

El PSUC se solidaritza amb tots els moviments autonòmics, en els quals veu un factor de democratització del conjunt del país, de descentratització positiva, d'apropament del poder al poble i de suport al nostre propi procés autonòmic; un factor d'unitat i de col·laboració entre els diferents pobles d'Espanya que s'haurà de reflectir en una política de desenvolupament que tendeixi a minvar els actuals desequilibris regionals, les enormes desigualtats entre les zones riques i les zones pobres que generen l'emigració, entre el treball manual i intel·lectual. Un factor, al capdavant, d'impuls de les transformacions que faran realitat la democràcia po-

"Ratificar el nostre comú projecte eurocomunista"

lítica i econòmica predecessora del socialisme.

Una altra aportació fonamental del PSUC al procés democràtic cap al socialisme haurà de ser aconseguir que la classe obrera catalana, la més nombrosa del país, sigui alhora avantguarda del poble català i baluard fonamental de la classe obrera única de tot Espanya que, com a tal, ha d'encapçalar l'aliança de les forces del treball i de la cultura en la lluita pel socialisme.

El PSUC, com el PCE, estima que el procés revolucionari espanyol és un, que l'oligarquia dominant, amb els seus diversos grups, és una sola, i que, en conseqüència, hi ha d'haver una estratègia revolucionària única, no solament dels

comunistes sinó de totes les forces partidàries del progrés de la democràcia cap al socialisme.

Els comunistes catalans celebrem que el moviment sindical en general i Comissions Obreres en particular preconitzin i apliquin, a escala de tot Espanya, aquesta mateixa estratègia unitària que haurà de facilitar a la classe obrera a complir el paper dirigent del procés revolucionari.

Els comunistes catalans compartim les línies generals de la concepció del partit expressades en l'informe del Comitè Central, coincidents fonamentalment amb les inscrites al programa i els estatuts aprovats pel PSUC al seu IV Congrés que valorem com una aportació a la preparació d'aquest IX Congrés del PCE.

Això explica, encara que no ho justifiqui, l'escassa i deficient participació del PSUC al debat precongrecional, les tensions del qual es deuen, en bona part, a defectes d'organització, que el Comitè Central del PSUC ha reconegut autocríticament, i també a diferències polítiques normals en la discussió prèvia a un Congrés que, de cap manera, no considerem antagoniques amb els plantejaments inscrits a les tesis i al projecte d'estatuts del PCE.

La delegació del PSUC, a partir dels acords del IV Congrés, de la Conferència i del Comitè Central celebrats dies enrere, ha vingut aquí a contribuir, amb els seus punts de vista, a la ratificació i desenvolupament de la nostra línia política comuna, del nostre comú projecte eurocomunista de marxa al socialisme en la llibertat; a afirmar, davant dels comunistes de tot Espanya, la decisió de mantenir i renovar, com una font principal del nostre fortaleça, la unitat indestructible entre el PSUC i el PCE.

La dreta ajorna el debat

MADRID, 27.— Tal com es preveia, l'atenció de les diferents forces polítiques i socials, se centrava, un cop acabat el IX Congrés del PCE, en els inicis d'un debat parlamentari: el desenvolupament al voltant del polèmic projecte de llei d'acció sindical a l'empresa. Tant la forta tensió empresarial com el suport de la classe obrera i de les centrals sindicals democràtiques al projecte es reflectien en la discussió tot just encetada al si de la comissió de Treball del Congrés de Diputats.

El projecte començava a debatre's pel procediment d'urgència, vist el buit legal que hi ha en l'activitat sindical a l'interior de les empreses. Tanmateix, la discussió, començada dimarts, era ajornada durant tota una setmana, concretament fins dimarts, 2 de maig. És a dir, ja des del principi, s'esdevenia la maniobra de la dreta adreçada a evitar que el debat pogués arribar a l'article 9, el que estableix les atribucions dels comitès d'empresa.

Amb d'altres paraules, per evitar que els atacs i retalls que la burgesia va dirigir contra l'esmentat article, a través dels parlamentaris d'UCD i AP fonamentalment, augmentessin el ritme de les mobilitzacions de la classe obrera en la jornada del Primer de Maig, en la qual un dels punts de reivindicació ha estat fixat precisament en la defensa de l'esmentat text legal. Encara que, en qualsevol cas, la maniobra d'ajornament havia fet dir als diputats comunistes Cipriano García i Marcelino Camacho que "no canviarà en res la jornada del Primer de Maig..."

Les quatre hores de debat serviran només per donar llum verda al títol de l'esmentada llei i als dos primers articles. Però, endemés, reflectien els interessos de classe que estaven en joc, a través de les intervencions dels diferents grups parlamentaris.

MOBILITZACIONS AUTONOMISTES

Ahora, les mobilitzacions populars tornaven a aparèixer a diferents zones de l'Estat en suport d'una acceleració dels

processos autonòmics. Junta-ment amb els catalans, sortien al carrer cent mil aragonesos al voltant de la seva "Diputació general" i uns dos-cents mil castellans, congregats a la històrica ciutat de Villalar de los Comuneros.

Tant uns com els altres, venien a posar en primer pla la lentitud dels treballs que han de menar a una autonomia real en aquestes zones de l'Estat. Sobretot, mostraven, un cop més, que les passes fetes fins ara en la llarga marxa cap a les autonomies estan sent impulsades de manera diferent pel suport popular amb què han comptat que, en diferents ocasions, ha aconseguit fer tirar endavant diversos aspectes del problema, embarrancats per la pressió de la burgesia centralista.

Uns dies abans de la concentració de Villalar, alguns parlamentaris castellans i el ministre per a les regions, Clavero Arévalo, arribaven a un acord sobre la fase pre-autonòmica de Castella i Lleó, pendent ara només del corresponent decret llei. Una passa endavant, per tant, que no enfosquien pas els enfrontaments esdevinguts a Villa-

lar amb militants d'Aliança Popular, i que donava peu a l'ex-ministre franquista Fraga Iribarne per treure a rotlle les més velles essències de "patrioterisme".

DEFENSA MILITAR PER A CANÀRIES

D'altra banda, l'atenció política s'havia centrat en l'estada del president Suárez a les illes Canàries, on havia arribat en moments àlgids d'una enfurismada campanya ultradretana contra la Junta de Canàries, constituïda de fresc, i enmig d'una certa crisi al seu partit, la UCD, a partir precisament d'aquella.

Fora del to propagandístic del viatge del president, saltava a primer pla un problema clau, la defensa militar de l'arxipèlag. I ho feia a través de l'afirmació, per part de Suárez —que es va reunir a les illes amb la Junta de Caps d'Estat Major—, que propiament començarà a construir-se la base aero-naval més important de l'Estat i que, mentre no estigui acabada, es posarà en funcionament una pla d'acció militar.

Amb grans manifestacions populars, els pobles d'Espanya expressen el seu anhel d'autonomia (Foto d'arxiu)

Segons el president, la construcció de l'esmentada base aero-naval no té cap relació amb l'Aliança Atlàntica. Tanmateix, el temps dirà fins a quin punt les seves paraules són exactes. En qualsevol cas, val la pena matisar que per l'OTAN, pel que fa a la Mediterrània i al nord d'Àfrica, les illes Canàries són un objectiu realment prioritari i que, aquests mateixos dies, s'anunciava que el 30 del proper maig tindrà lloc a Washington, com a base per als plans de l'imperialisme, una reunió dels dirigents dels països membres de l'esmentat bloc militar al voltant de dos punts principals. El primer, la bomba de neutrons; el segon, l'ingrés d'Espanya a l'OTAN.

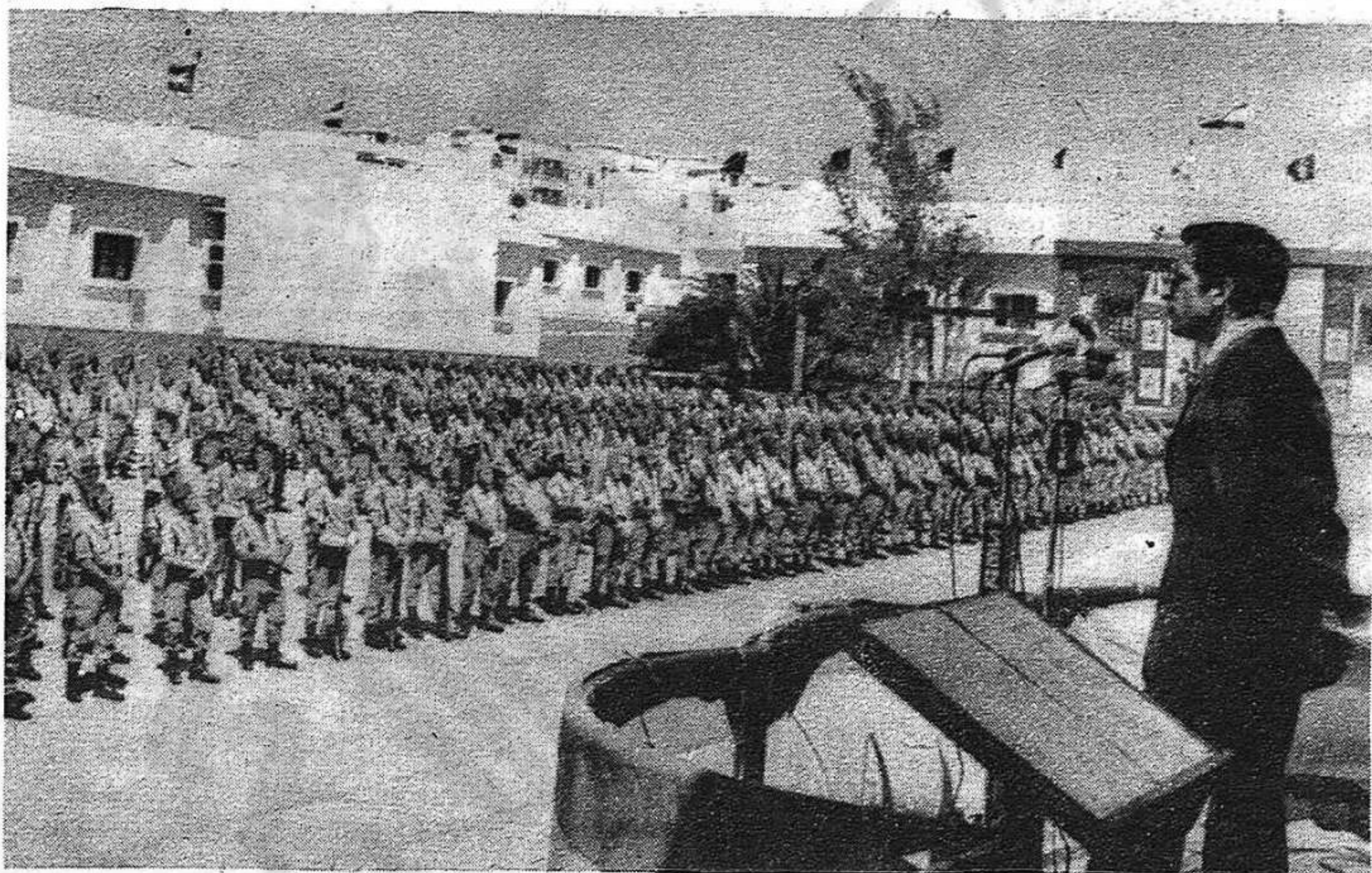
UN SONDEIG ELECTORAL

Mentrestant, a Astúries i Alacant començava la campanya electoral per cobrir les vacants al Senat a causa de la renúncia de l'intel·lectual comunista Wenceslao Rocas i de la mort del socialista Julià Andújar.

Unes eleccions, en fi, que

suposen tot un test polític a base de diferents arguments. El primer, l'incompliment per part del PSOE, a la regió asturiana, de l'acord subscrit per al 15 de juny de presentar un candidat comunista en el marc d'una candidatura democràtica, la qual cosa hauria fet que un altre comunista substituís el senador Rocas; el segon, la divisió, a partir d'això, de les forces polítiques d'esquerra en aquests comicis; el tercer, la importància que el partit governamental està donant a aquestes eleccions, en la campanya de les quals participaran ni més ni menys que vuit membres de l'actual govern, amb el president Suárez al capdavant; el quart, finalment, i plantejades així les coses, els resultats poden ser un índex de sondeig electoral envers les municipals. I així ho plantejaven els diferents partits.

En fi, aquests mateixos dies, es complia l'aniversari de la destrucció de Guernica per les forces franquistes en plena guerra civil. I un grup d'historiadors, entre els quals Manuel Tuñón de Lara, confirmaven la responsabilitat del dictador en el bombardeig de la vila foral basca.

El viatge de Suárez a Canàries ha tingut força caire militar

El dit a l'ull

per IGNASI RIERA

Els Roson

"Entreviu" ha estat segrestada perquè explicava la història de la família Roson, clan poderós, amb representació al govern civil de Madrid i a la Xunta del País Galleg. Posteriorment, ha estat segrestada una publicació, "Los Rosones", penso que per la mateixa raó. A una revista gairebé nova, en canvi, "El (baix) Llobregat", extensió, riu amunt, d'"El Baix Llobregat", apareix reproduïda una part del reportatge, signat per José Luis Morales i fotos de German Gallego. El fragment produeix els efectes d'un aperitiu dels que et fan salivera, o d'un afrodisíac contra el qual no és possible la castedat. I penses: quina enorme muntanya de poder deuen acumular els Roson per fer callar "Entreviu". Però penses també: "quina quantitat d'història recent que ens cobreix de mermerda!"

(Parèntesi: "Primera plana" plega a mig publicar un reportatge sensacional sobre el Gómez Benet i l'ultradreta lleidatana. ¿A través de qui coneixerem el final de la història? ¿O la sabrem a través de fascicles tenyits de sang, clavats, com les llufes, a l'esquena innocent del pobre lector despistat?)

La "llibertat d'expressió", la consolidació de la democràcia han de saltar encara per damunt de pilots de cadàvers depurats, de revistes segrestades, d'empreses venudes a capitals estrangers, sempre disposats a redimir-nos de la nostra col·lectiva "minoria d'edat".

I és evident, en canvi, que la voluntat popular tria camins de signe ben diferent: les celebracions del 23 van ser, en algun cas, modèliques. Per exemple, la impressionant manifestació castellana de Villalar de los Comuneros, on la veu d'un poeta i amic, Luis López Álvarez, recitat i musicat pel grup musical El Nuevo Mister de Juglaría, donava noves dimensions al mite de Castella (per a nosaltres un mite negre, massa identificat amb els ulls perversos del Conde Duque de Olivares). O les manifestacions d'entusiasme popular a l'entorn de Josep Benet, doble novetat del Dia del Llibre, i persona en la qual tants i tants sectors han recuperat la imatge dinàmica de l'Avi.

Però, ai!, encara hem d'escriure la saga dels Roson. I encara ens l'han de prohibir.

nou telèfon

Comuniquem als nostres lectors, anunciants, amics i col·laboradors que el nou telèfon de la redacció, administració i departament de publicitat de TREBALL és, a partir d'avui, el

3212154

(4 línies)

Els anteriors números queden anul·lats.

treball

REDACTORS

COL·LABORADORS

Enric Vives (cap de redacció), M. d'Amposta, Antoni Batista, Francesc J. Castellanos, L. López del Castillo, Enric Cerdà, Albert Farràs, Carles Fortuny, Joaquim G., Gabriel Jaraba, Txiki Laorden, Antoni Lucchetti, Víctor Mora, Teresa Pàmies, Pérez de Olaguer, Elena Posa, Albert Presas, Rafael Ribó, Ignasi Riera, Marta Rosés, M. F. Ruiz de Villalobos, Joan Sanjuan, Francesc Valverdu, Rodrigo Vázquez Prada, Pau Verrié, Pere Vila. Corresponsals: Magda Ballester, Josep Girona, Angel Lacalle, Manuel Luis, Josep M. Porta, Josep Quintanas, E.J. Ricart, Josep Sivilla, Carles Teixidor.

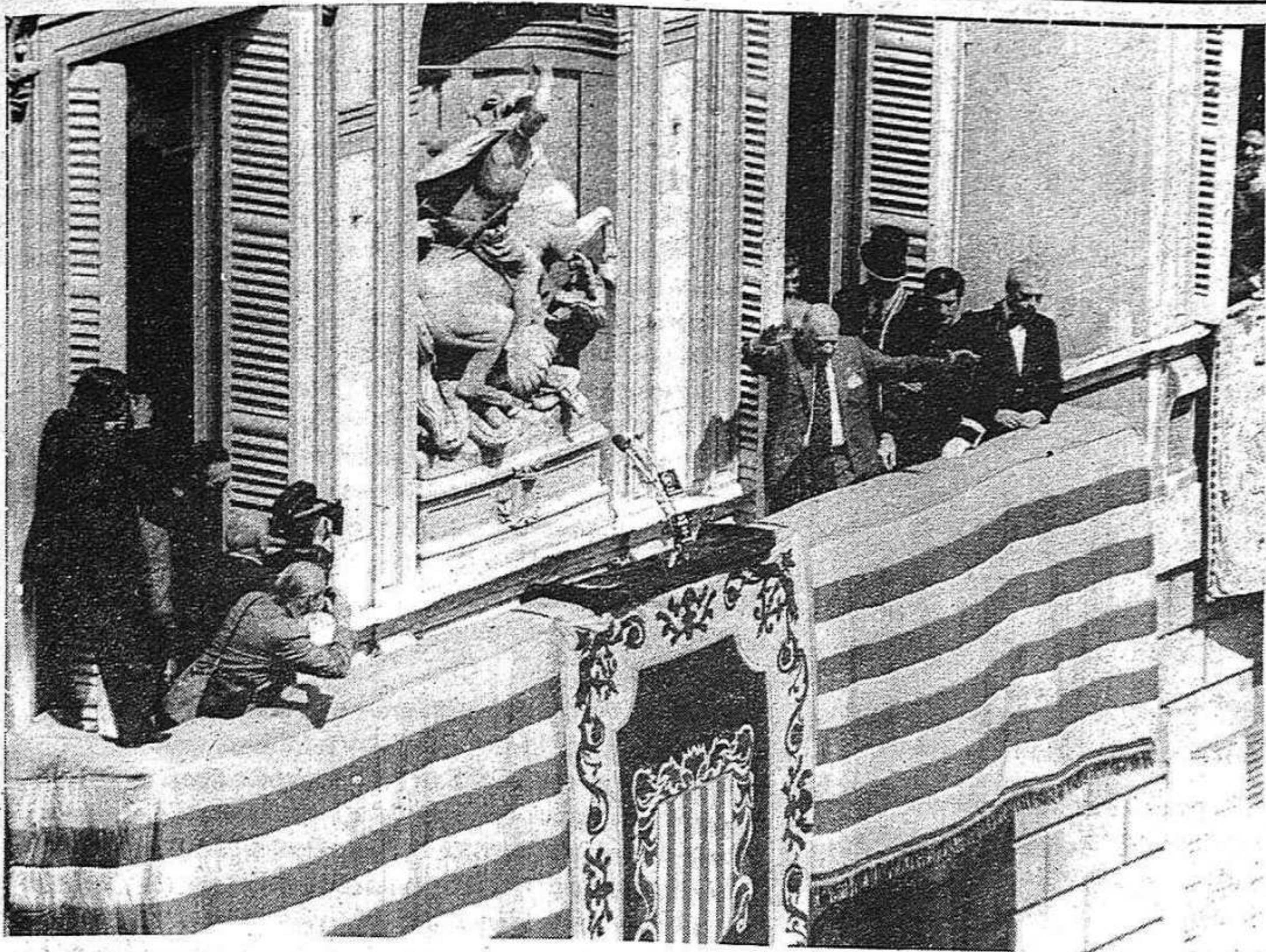
Confecció: Jaume Ribé.

Fotografies: Jordi Morera i Enric Quintana.

Director: Joan Busquet

Redacció, administració i publicitat: Vallespir, 171, baixos Barcelona, 14. Telèfon: 321 21 54 Edita: PSUC Impres a Ingemesa Dipòsit legal: B 16948-77

La setmana a Catalunya

Diada de Sant Jordi: l'Estatut i els traspassos que no arriben

La celebració de la Diada de Sant Jordi, i més en concret la manifestació promoguda per l'Entesa dels Catalans, han fet esclatar al carrer signes inequívocs de crítica popular sobre la gestió del president Tarradellas i la marxa que segueix la Generalitat, especialment pel que fa a la transferència de serveis. El mateix discurs del president el dia de Sant Jordi i algunes declaracions posteriors difícilment contribueixen, segons alguns observadors, al clima de serenor imprescindible en aquests moments.

"VOLEM L'ESTATUT!"

Des que el president de la Generalitat, Josep Tarradellas, va tornar de l'exili no s'havia produït, com el passat dia 23, l'explicitació crítica d'una part del poble de Catalunya respecte a la seva gestió. En efecte, en la concentració promoguda per l'Entesa el dia de Sant Jordi davant del Palau de la Generalitat, s'escoltaren xiulets i crits de "Volem l'Estatut" així com "Benet, Benet" i "que parli l'Entesa". El discurs del president de la Generalitat va decebre, així com el mateix plantejament de l'acte, que havia aplegat entre setanta i cent mil persones. Tarradellas va pronunciar unes breus paraules plenes de prudència —que alguns comentaristes polítics veuen més adreçades

a les autoritats de Madrid que no al poble de Catalunya— i que no aportaven res de nou. De tota manera, és bo fixar-se en algunes de les expressions. Va començar dient que "el Consell Executiu de la Generalitat i el seu president també volen l'Estatut, però el volem també per a tots els pobles d'Espanya". Per primera vegada, el president de la Generalitat intentava fer-se portaveu del Consell, en lloc de parlar a títol personal, volent aturar, sens dubte, el to crític que s'expressava a la plaça. Les referències a "l'esbojarrament", a la "confiança que teniu en nosaltres", etc., no van agradar massa a un ample sector del públic.

LES DECLARACIONS DEL PRESIDENT

Més enllà de l'anècdota que expressa que un poble modern i democràtic no s'ha de moure forçosament per polítiques d'unanimitats, hi ha, però, fets preocupants. Un d'ells és la migradesa dels resultats obtinguts pel president de la Generalitat en el seu viatge a Madrid, malgrat les declaracions oficials i que, ara com ara, no satisfan ni de bon tros les aspiracions del poble de Catalunya. No contribueixen gens a clarificar aquests neguits les declaracions del president, com ara les expressades en la roda de premsa de dimarts, dia 25, en afirmar que "hi ha qui cau en l'error de pensar que sortirem a una plaça pública per explicar pas a pas les negociacions amb Madrid". El president insistia que "quan arribi el moment oportú d'explicar els fets, ho farem", indicant que en uns quinze dies el procés pot trobar-se molt avançat. La insistència dels periodistes no va acon-

seguir res de nou. Precisament la política informativa ha estat l'origen d'un conflicte intern als serveis de la Generalitat en presentar la seva dimissió com a cap de premsa Josep Faulí, antic director del diari "Avui", que ha manifestat el seu desacord amb la línia informativa seguida fins ara. Josep Tarradellas es referí a l'ex-cap de premsa manifestant que "ni les crítiques, ni les dimissions, ni la mala educació faran canviar el pensament de la Generalitat", però va ser més explícit quan va referir-se a "desenfrenades ambicions polítiques posades al seu servei i no al de la Generalitat". L'actitud del president de la Generalitat respecte a la premsa pot embolicar encara més una situació que ja és prou delicada. El perill més greu, i estem segurs que tothom n'és conscient, és la possibilitat d'un desencís col·lectiu davant de la Generalitat, sobretot en la mesura que no tingui poder i la gent del carrer pugui identificar-la amb actituds personals que semblen més pendents de la con-

fiança del govern de Madrid i de les altres institucions de l'Estat que no de l'escalf del mateix poble català. Tot i que l'actual situació política espanyola exigeix prudència i responsabilitat, també sembla clar que renunciar a la força que dona la pressió col·lectiva és embrancar-se en una política sense sortida. Miquel Sellarès, membre del Consell Executiu de Convergència Democràtica de Catalunya, va respondre a TREBALL, a títol privat, a propòsit de la Diada de Sant Jordi, que "cal demanar a la política catalana tota la prudència que calgui, però també l'audàcia que tota acció política necessita i sobretot en un poble que, com el català, resta sense un reconeixement de la seva personalitat nacional." Miquel Sellarès afegí que "aquest és un repte que tots els qui tenim una responsabilitat política hem d'assumir" i que "si no, no ens queixem que cada cop més els sectors més populars i joves del país facin seva aquella cançó d'en Lluís Llach que diu "No és això, companys, no és això". Per

la seva banda, Xavier Folch, del PSUC, va destacar-nos la possibilitat de mobilització de les masses "en defensa d'una reivindicació autènticament popular, com és en aquest cas la de l'Estatut", afegint que el discurs de Tarradellas "va ser interpretat per molts com una crida a la passivitat i la desmobilització", però que, de tota manera, la concentració va tenir un aspecte indiscutiblement positiu: "el referment, de cara al govern de Madrid, d'una manera massiva i responsable, de la voluntat d'autogovern del poble de Catalunya".

ELS ENTREBANCS DE LA COMISSIÓ MIXTA

Mentre els socialistes desmenteixen suposats enfrontaments verbals amb el president de la Generalitat, però hi mantenen un cert distanciament, el Consell Executiu de la Generalitat ultima l'organització de les conselleries i intenta concretar en normes legals els acords Suárez-Tarradellas, presentant al govern propostes de decrets o de

compromisos escrits, sortint així de l'excessiva vaguetat de les declaracions genèriques.

Però de tota manera (i malgrat els progressos que s'han donat en l'àmbit de les diputacions, per al qual el president Tarradellas ha delegat en el seu amic Joan Casanelles), el fet més preocupant és el nou entrebanc que sofreix la Comissió Mixta, que es troba ara sense data de reunió malgrat les promeses de Landelino Lavilla, ministre de Justícia. Un dels problemes més seriosos és el de l'ensenyament, sobre el qual l'Estat no sembla disposat a cedir.

Fixeu-vos que en el tema de l'ensenyament del català, per exemple, aquest només es garanteix per als nens que ho demanin, i el president Tarradellas, en afirmar que no es pot obligar ningú a aprendre el català, sembla desentendre's del greu perill que podria representar la formació i consolidació de dues comunitats lingüístiques diferenciades.

CARLES FORTUNY

filars prim

per RAFAEL RIBÓ

Primer de Maig, tres objectius

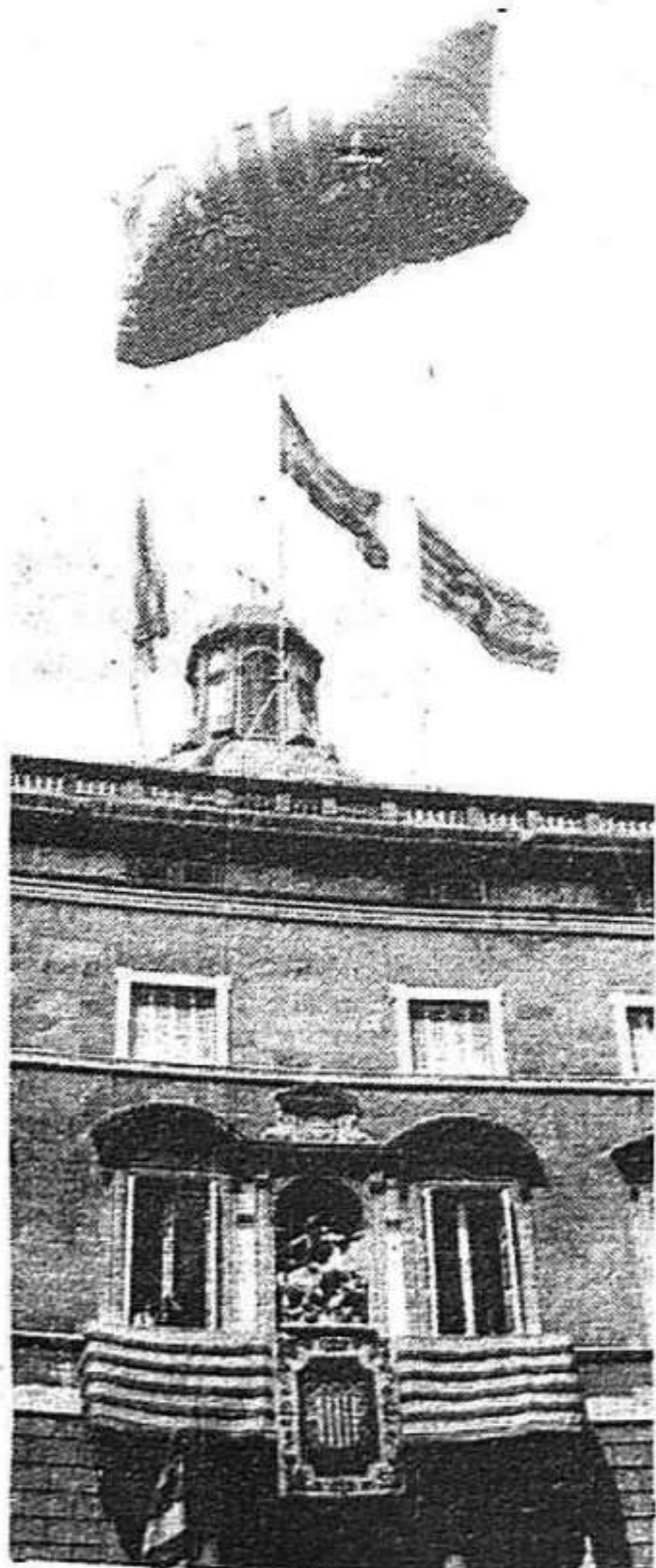
Aquest serà el primer Primer de Maig, amb perdó per la redundància, que celebrarem en llibertat. Una llibertat que no ens ha regalat ningú sinó que l'hem conquerit i l'estem conquerint progressivament amb el nostre esforç, amb l'acció política i social. I si bé és cert que encara ens manquen molts aspectes de les llibertats plenes, com és la vertadera llibertat sindical, també és cert que s'ha avançat en aquella direcció i que s'ha fet gràcies a les parcel·les de llibertat que el poble ha anat consolidant. Per això, recordant el passat autoritari, que s'està superant, i totes les repressions i limitacions que existeixen contra l'activitat de les organitzacions dels treballadors, avui es planteja com un dels tres grans objectius d'aquest Primer de Maig la solidaritat amb aquells pobles i aquells treballadors que estan patint el pes de la bota feixista que els oprimeix i que no els permet organitzar-se legalment. S'expressarà així la solidaritat especial amb els treballadors de Xile, Uruguai, Argentina i Brasil, perquè ells també avancin en el seu combat per la llibertat.

La llibertat, a poc a poc però inexorablement, ha de dur a la democràcia. Així, ara s'està elaborant la futura Constitució democràtica de l'Estat espanyol que substituirà les Lleis Fonamentals del franquisme. S'ha d'instaurar una democràcia en l'ordre polític i en l'ordre social. D'aquí es deriva el segon gran objectiu d'aquest Primer de Maig: la Llei d'Acció Sindical per donar una embranzida a l'entrada de la demo-

cràcia dins de les empreses. Aquesta llei, en el redactat proposat pels comunistes, els socialistes i altres grups parlamentaris, com la Minoria Catalana, al si de la ponència, permetria la participació democràtica dels representants dels treballadors a les empreses, garantint els seus interessos. Aquesta participació es pot contemplar en una doble vessant: d'una banda la garantia del millorament de les condicions laborals, i de l'altra la incidència en la determinació de les condicions socio-econòmiques de les empreses.

Entre aquelles condicions laborals, la més important és el lloc de treball. Per això es planteja com el tercer gran objectiu del capitalisme, agreujat en aquests moments per la situació de crisi socio-econòmica. Però s'ha de complir els Pactes de la Moncloa, sobretot en els seus aspectes que afecten a programes d'actuació de l'Administració Pública, i cal imposar un clima i unes mesures de reactivació econòmica amb l'increment necessari de la inversió i de la utilització de tots els recursos financers disponibles, per poder disminuir així el nombre de treballadors sense feina.

Primer de Maig per la llibertat de tots els pobles i treballadors del món, per la democràcia a les empreses i perquè hi hagi treball per a tothom. Tres motius per sortir responsablement al carrer, per fer sentir la nostra veu, per avançar vers l'emancipació social.

Reportatge gràfic Enric Quintana.

Per primera vegada en 40 anys

Primer de Maig en llibertat

No és un Primer de Maig qualsevol. Enguany, per primera vegada en 40 anys, la festa dels treballadors tindrà a Catalunya i a la resta d'Espanya caràcter legal. Per dir-ho amb paraules de Josep Tablada, del secretariat de la CONC: "Aquest Primer de Maig serà celebrat per totes les centrals sindicals en la legalitat i mostrarà, d'una manera o altra, la força que en aquests moments ja tenen les centrals. Anem a aquest Primer de Maig després de la gran acció del dia 5 d'abril, que va suposar la mobilització més important feta a Espanya, i enmig de les grans accions reivindicatives."

És el mateix Josep Tablada que destaca els objectius més importants que persegueix la celebració d'aquest Primer de Maig: "D'una banda, cal ressaltar el seu caràcter internacionalista, de solidaritat entre tots els treballadors del món, i en concret amb els sindicats de l'Amèrica Llatina en lluita per l'alliberament dels seus pobles. D'altra banda, la necessitat d'imposar el projecte de llei d'acció sindical a l'empresa que s'està discutint al Congrés i que ha provocat una autèntica 'croada' d'una gran part de la patronal per fer retirar el projecte. Aquests serien els dos punts principals: l'internacionalisme i imposar una llei d'acció sindical que faci que la democràcia entri a les empreses i que sancioni tot el que s'ha aconseguit amb les eleccions sindicals."

EL PRIMER DE MAIG A COMARQUES

Si bé està prevista una gran manifestació a Barcelona, a la qual ens referim més endavant, no queda descartat que les ciutats importants de Catalunya i les comarques més allunyades de la capital facin la seva manifestació.

Està previst que el dia 28 hi hagi ocupacions dels locals de l'AISS per tal de fer assemblees en relació al Primer de Maig i reivindicar, al mateix temps, el patrimoni sindical.

Ens ha arribat informació de festivals que tindran lloc principalment el mateix Primer de Maig a la tarda.

BARCELONA, MANIFESTACIÓ UNITÀRIA UGT-COMISSIONS OBRERES

El plat fort de la jornada serà la manifestació convocada unitàriament per CCOO i UGT a Barcelona que, sense pretendre ser un acte únic i central, aplegarà una gran quantitat de treballadors de la ciutat i de les comarques properes.

La manifestació tindrà com a punt de partida l'espai si-

tuat al Passeig de Gràcia, entre el carrer d'Aragó i la Diagonal, per baixar cap a la Granvia i seguir per aquesta fins a la plaça de Tetuan, on es dissoldrà. Ambdues centrals organitzadores s'han compromès davant de Governació a garantir el servei d'ordre, la qual cosa pensen fer dedicant deu mil persones —cinc mil cada central— a aquesta feina.

TREBALL ha demanat a la secretaria d'organització de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya els motius pels quals les altres centrals sindicals no participen en la convocatòria. "Nosaltres no volem una manifestació que pugui acabar com el rosari de

l'aurora. Per això varem demanar corresponsabilització a totes les centrals sindicals que volguessin participar-hi. Fora d'UGT i Comissions Obreres, les altres no varen acceptar formar part del servei d'ordre ni ordenar la manifestació per grups corresponents a cada una de les centrals. Tampoc no estigueren d'acord amb els objectius pels quals es convocava."

Quan tanquem l'edició, està a punt d'aparèixer un manifest signat unitàriament per CCOO i UGT en relació a la gran festa dels treballadors.

J. S. E.

Una decisió ¿"políticament" justa?

Les eleccions a Cambres: boicot dels pagesos

La Unió de Pagesos ha decidit anar al boicot actiu en les eleccions a Cambres Agràries. Aquesta decisió podríem dir que és —des de la poltrona de polítics entestats en la consolidació de la democràcia, en l'acceptació de la legalitat vigent i a aprofitar de les coses antidemocràtiques allò que tinguin d'aprofitables per convertir-les en democràtiques— una decisió "políticament" injusta.

Però a continuació, ens hem de preguntar si podem mirar, amb caire exclusiu, des del prisma polític, allò que ha estat aquesta marginació que ha portat l'apoliticisme al camp, i que és amb aquest apoliticisme que hem de treballar, i que, per tant, la decisió de dir: No a les Cambres Agràries, és, des de l'òptica del món rural, totalment justa.

Algun lector preguntarà

què ha de fer, davant la proposta de la Unió, en aquelles comarques on, per la presència organitzada dels partits democràtics sota la dictadura, que s'han preocupat d'explicar als pagesos que no era nefasta "la política" sinó "determinada política", o per qualsevol altra causa, s'ha creat la consciència que cal anar a les eleccions, convençuts que guanyaran, que podran rebenar les Cambres des de dins, i que no poden deixar espais als sindicats reaccionaris.

I cal que ens preguntem —tots— si fóra convenient frenar aquesta iniciativa. Si podem imposar una disciplina sindical de ferro en un marc sindical lax com el de la Unió de Pagesos. ¿Què reforçarà al sindicat en aquestes comarques: l'abstenció o la participació? Les preguntes resten damunt la taula, i no és als partits que ens correspon donar la resposta, sinó al propi sindicat, a les assemblees locals, comarcals, i al propi Secretariat Nacional.

Alguns es preguntaran si respondre negativament a les preguntes formulades no pot representar una debilitat en la

unitat sindical. A mi que, des del prisma polític, hauria de dir que sí, em sembla, i és un comentari particular que respecta la independència del sindicat, que he de dir que no.

Entenc que intentar combinar un estil assembleari de treball amb una ferma disciplina, no quadra. Que cal veure que existeixen peculiaritats comarcals, diferents nivells d'afiliació, diferents graus de consciència sindical, diferències notòries en el paper de les Cambres segons localitats, diferent correlació de forces polítiques a cada zona rural, que condicionen les decisions del sindicalisme independent que representa la Unió.

La cosa greu fóra la presentació de candidatures sota el nom de la Unió de Pagesos; fóra trist que en qualsevol opció que es prengué, la base d'afiliats disminuís; però ningú no pot estirar-se els cabells si, sota l'empara de candidatures independents, pagesos de tarannà democràtic, afiliats o no a la Unió, participen en les eleccions a Cambres, guanyen les eleccions, i colliquen les Cambres Agràries conquerides al servei de la Unió de Pagesos. Serà una manera més de fer sindicat. Una manera "políticament incoherent", però, des de l'òptica rural, encertada si està sintonitzada amb la realitat local o comarcal, realitats que són la base del futur sindicalisme agrari.

Els Joglars, sense amnistia

El capità general Coloma Gallegos ha decidit denegar la petició d'amnistia que li havien fet els advocats dels quatre Joglars empresonats (Miriam de Maeztu, Arnau Vilardobè, Andreu Solsona i Gabi Renom). Llegint el dictamen de l'auditor, que va servir de base a la decisió del capità general, hi trobem coses tan sorprenents com que l'amnistia només es pot referir a fets passats i mai no es pot aplicar a delictes futurs (?) "perquè això equivaldria, no ja a un perdó avançat dels delictes, sinó a una veritable provocació a cometre determinades infraccions penals". O bé que l'amnistia "equivaldria a una patent de cors perquè semblant ultratge s'anés fent poble per poble, localitat per localitat, per tot l'àmbit nacional i fins i tot per l'estranger, amb l'èxit, de més a més, que li conferiria l'aplicació d'aquesta gràcia".

Darrere d'aquests, diguem-ne, raonaments, ¿no hi veieu, altre cop, la por a la llibertat d'expressió i la reiteració de l'atac a aquest dret? Els fets pels quals es va condemnar els Joglars són, no cal dir-ho, passats, concretats a unes representacions de "La torna" fetes. Quan l'auditor parla de "futur" i de "patent de cors" palesa meridianament que en la persona dels Joglars s'ha volgut advertir i escarmentar per endavant tots els qui vulguin usar de la llibertat d'expressió. Mala cosa és aquesta, i més en aquests moments.

Podem confiar que l'amnistia fóra una sortida airosa. Malauradament, les coses van més lluny. Ultra el fet que quatre artistes romanen injustament a la presó, hi ha un entestament a entrebancar el procés democràtic.

Ara, es pot presentar —segurament es farà— recurs al Consell Suprem de Justícia Militar. Si aquest confirma la decisió del capità general de la IV Regió, només queda la sol·licitud d'indult particular al Rei. Aquestes gestions legals han d'anar acompanyades de la continuació de l'exigència popular de llibertat per als Joglars i per al dret a expressar-se lliurement. No és —només— el cas dels Joglars; és el cas dels drets ciutadans.

La democratització de les Cambres: una reivindicació prou sentida pels pagesos.

Tot això, és clar, respectant el plantejament global de la Unió. No hi ha dubte que el sentir generalitzat envers les Cambres és de rebuig, i que, per tant, la proposta del sindicat és ben coherent. Tanmateix fóra un greu error que determinades comarques que tenen una implantació més gran del sindicat, o que han treballat la qüestió del cens fins a convertir-lo en llistes reals, intentessin imposar el seu criteri a tot Catalunya.

No podem perdre de vista que les Cambres Agràries passaran, tard o d'hora, a la Generalitat, i que el que s'hagi fet fins aquí servirà de ben poc, perquè caldrà restablir les seves funcions, adequar la seva estructura i fixar de nou les relacions Cambres-organismes oficials a Catalunya. Per això aquestes eleccions, que tenen una gran importància a la resta de l'Estat, en tenen menys a casa nostra. I dic això malgrat que poden servir de plataformes d'ampliació a d'altres sindicats, de peanyes públiques del SAC, SALL, Pagesia dels Països Catalans, Pagesia i Ramaderia, etcètera, que, a partir de concepcions

possibilistes a l'entorn de les Cambres, aniran a les eleccions. I aquest és un element important del debat: ¿fins a quin punt les eleccions a Cambres Agràries serveixen o no per impulsar el sindicat?

Cal dir que el no a nivell nacional és just, però si la presentació de candidatures democràtiques, d'homes de la Unió o no, ha de servir per frenar els sindicats grocs i per donar un nou impuls d'afiliació a la Unió, a partir de circumstàncies històriques i socials de la zona —que poden no ser coincidents amb les generals de Catalunya—, penso que no podem veure cap contradicció entre aquesta decisió, presa al marge del sindicat i que n'amplia la base social, i la del Secretariat Nacional de la Unió de Pagesos.

No he esmentat fins aquí el paper que la decisió de la Unió atorga a la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat. Aquest és un element que em sembla tan important que podríem parlar-ne un altre dia, en capítol a part.

ISIDRE

Des d'avui, el telèfon de treball és el 321 21 54

Retorn condicionat

Arts gràfiques: s'acaba la vaga

Fent un sumari del que ha estat aquesta vaga d'arts gràfiques, podem dir que va començar en demanda d'un conveni a escala de Catalunya, al qual la patronal es negava rotundament. Davant d'aquesta postura es va decidir, en principi, fer vaga els dies 12 i 13 i l'endemà fer una assemblea de valoració, en la qual s'havia de decidir si es continuava o no. En aquesta assemblea, a la qual s'acusa de ser manipulada, que se celebrà al camp de futbol de la Guineueta, a Barcelona, Comissions Obreres, que havia iniciat converses amb UGT, estimava que la vaga s'anava deteriorant a nivell general del sector, que a molts llocs feia marxa enrere, que molts treballadors, per no dir la majoria, no hi veien una sortida favorable, i va demanar una reflexió als vaguistes per tal de tornar a la feina. Aquesta proposta va ser rebutjada per les altres centrals sindicals. Les més radicals varen ser CNT i CSUT, que plantejaven no cedir fins a aconseguir els objectius fixats, sense atendre cap altra consideració: El grup format per UGT, USO i SOC estava més disposat a reconsiderar els plantejaments de la vaga. Però davant la radicalització de l'assem-

blea i el seu curs antidemocràtic, SOC, USO i un sector d'UGT (potser per por d'enfrontar-se amb els assistents a l'assemblea) prenen la decisió de continuar la vaga indefinidament.

Durant els quatre dies següents, Comissions Obreres va reiterar la seva postura. El dia 20, en una assemblea celebrada al cinema Princesa de Barcelona, a la qual assistiren uns mil cinc-cents treballadors, es va decidir tornar a la feina el dia 24.

La vaga d'arts gràfiques, que s'inicià el dia 12 d'aquest mes, ha acabat fa pocs dies —concretament, dilluns 24— amb una situació no gens clara. Per fer-ne un balanç ens caldrà esperar algun temps, fins que la situació s'hagi aclarit i es pugui veure si la vaga ha estat positiva o no.

El retorn a la feina no s'ha fer incondicionalment, sinó a canvi de cinc punts concrets: Anular els acomiadaments (uns cent cinquanta), garanties que no hi haurà represàlies, recomençar les negociacions sobre el conveni estatal, acceptació patronal de negociar el conveni a escala de Catalunya l'any vinent i que es paguin els dies de vaga.

La llei de representació dels treballadors

El debat, paralitzat

Com es preveia, el projecte de llei d'acció sindical, tal com va quedar redactat per la ponència del Congrés, troba greus dificultats en passar a la comissió d'aquest organisme legislatiu. El primer dia de discussió de la comissió, i en arribar a l'article 4, es va produir un bloqueig que n'ha paralitzat el treball fins al proper dimarts. Motiu de la discòrdia: socialistes i comunistes defensaven que la llei arribi fins el personal civil de l'administració militar i es reconegui el dret de sindicació als membres de les forces d'ordre públic. Aliança Popular havia demanat, d'antuvi, que el projecte fos retirat, amb la qual cosa defensava el criteri de les grans organitzacions patronals que, com se sap, estan jugant un paper molt bel·ligerant en relació a aquest projecte de llei.

El projecte de llei d'acció sindical a l'empresa presentat pel govern al Congrés, millorat substancialment per la ponència, i avui en discussió al si de la comissió abans de passar al plenari, està marcat per dues grans pressions de signe contrari. D'una banda, la necessitat de sostreure les relacions empresa-treballador del passat franquista, de situar l'actual legislació laboral al nivell, per entendre'ns, de l'Europa occidental, d'incorporar els avenços sindicals i democràtics assolits pel país.

Aquesta seria la postura mantinguda pels sindicats, partits obrers i pensament que, fins i tot, almenys inicialment, per la UCD.

D'altra banda, ens trobem amb les posicions de les grans organitzacions empresarials, amb el suport d'Aliança Popular, que, en una campanya barroera i demagògica, no han dubtat de batejar el projecte de llei com a "model marxista iugoslau", i que no té altre objectiu que mantenir les relacions empresa-treballador dins del marc repressiu i auto-

ritari en què les va col·locar la dictadura.

El grau d'irresponsabilitat que en tot aquest debat ha posat de manifest la gran patronal espanyola és d'allò més preocupant. Es tracta, ni més ni menys, de col·locar el problema en una situació límit que recorda massa les manifestacions de fi de l'empresa privada, de comitès de requi-

sa, a la vista del projecte de llei, és una autèntica provocació. És possible que, amb postures maximalistes, la gran patronal cerqui influir sobre el partit del govern per tal de retallar alguns dels drets dels treballadors que el projecte contempla, però aquest és un joc que, si hi entra tothom, no ens portaria sinó a enfrontaments radicals i a una espiral desestabilitzadora d'imprevisibles conseqüències, i això és precisament el que els comunistes i els treballadors estem intentant evitar a través d'una política de consens i de diàleg.

Darrerament, la CEOE ha esgrimit un altre argument: el cost que per a les empreses suposaria l'aplicació de la llei, que situen en 255 mil milions de pessetes l'any per totes les empreses del país. Aquestes despeses, segons la CEOE, serien la conseqüència de les hores perdudes en assemblees i pels comitès i delegats sindi-

cals. No falten estudis més riosos per part de les centrals sindicals que redueixen enormement aquests costos, sobretot si tenim en compte que l'antic sindicat vertical ja preveia unes hores per a les activitats sindicals dels seus membres.

Es evident que l'atac dels empresaris ha endurit les postures de la UCD en relació a un projecte de llei que, tal com va sortir de la ponència, recollia les aspiracions dels sindicats i partits obrers. Tant sí com no, la nova llei no pot ser una altra que la sorgida del consens i de la correlació de forces que la lluita sindical i la consolidació de la democràcia han establert. I no hi ha dubte que aquest proper Primer de Maig que celebrarem en la legalitat serà un factor important d'aquesta nova correlació de forces a què ens referim.

JOAN SANJUAN

EL ALCAZAR

Director: Antonio IZQUIERDO

Fundado en el asedio del Alcazar. Organó de la Confederación Nacional de Combatientes.

Edita: Diarios y Revistas, S. A. (DYRSA), Madrid, sábado, 22 de abril de 1978 - 18 Ptas.

Envíos urgentes 20 pesetas

El proyecto de Acción Sindical para la empresa española

MODELO MARXISTA YUGOSLAVO

Según la CEPYME

■ Las normas de representación no pueden atentar contra la legítima propiedad de los propietarios

■ Debe posponerse cualquier decisión al referéndum constitucional y celebrarse un debate público

(Pág. 5)

Títular de "El Alcázar", de dissabte 22 d'abril. ¿Model marxista iugoslau?

La llei d'acció sindical a l'empresa

¿El retorn enrere?

per JORDI SOLÉ-TURA

de la democràcia com és el reconeixement de les seccions sindicals a l'empresa. Endemés, no hi havia cap referència als drets més importants dels treballadors, entre ells el dret de vaga. Per arrodonir el bunyol, només es reconeixia als comitès d'empresa unes funcions consultives semblants a les dels jurats d'empresa de l'època verticalista.

Com és natural, tot seguit varen ploure esmenes. Les més nombroses i importants foren les que van presentar els parlamentaris comunistes i socialistes.

Però no solament hi va haver esmenes de comunistes i socialistes. També hi va haver dels altres grups parlamentaris, i fins i tot de diputats de la UCD.

La ponència constituïda a l'efecte va examinar aquestes esmenes i, per majoria, en va acceptar bastants, especialment pel que fa a la facultat de control dels delegats de personal i els comitès d'empresa i al reconeixement de les seccions sindicals d'empresa. És important tenir això en compte perquè els comunistes i socialistes plegats no basten per fer majoria a la ponència. Amb altres paraules: les esmenes acceptades ho han estat no solament pel vot de comunistes i socialistes, sinó també pel vot d'altres grups parlamentaris i fins i tot, en algunes ocasions, pel vot de diputats d'UCD.

¿Podem dir que les esmenes acceptades per aquesta majoria tan diversa líquiden la llibertat d'empresa, com afirmen

els dirigents de la CEOE? Ni de bon tros. Aquestes esmenes estableixen unes facultats de control i de supervisió per part dels representants dels treballadors sobre la comptabilitat de l'empresa, sobre la seva política laboral i la seva política d'inversions, requisits mínims i indispensables per enfrontar l'amenaça de manca de feina. Aquestes facultats, que no invaliden pas, ni de bon tros, la llibertat de decisió dels empresaris, són equivalents a les reconegudes a d'altres països d'Europa occidental. Són facultats de protecció dels treballadors, no facultats de direcció de les empreses.

Que la CEOE i altres organitzacions empresarials hagin clamat al cel per l'acceptació d'aquestes esmenes —com han clamat per l'aprovació d'unes tímides mesures de reforma fiscal— només palesa la imprevista política i tècnica d'aquests sectors de la patronal envers les exigències de la democràcia.

La democràcia no ha de funcionar només fora de l'empresa, sinó també dins. Això té les seves exigències i les seves servituds. Durant aquests quaranta anys, la patronal s'ha relacionat amb els treballadors a través de la força pública: aquest era el seu principal instrument de "negociació".

La democràcia exigeix negociar de debò entre forces representatives que puguin actuar lliurement com a tals en el mateix marc de la seva activitat, és a dir, dins de la pròpia empresa. Això exigeixen i han d'exigir sense afluixar els treballadors.

Si no s'anés per aquest camí, la perspectiva fóra el retorn enrere, el recurs a un nou sistema dictatorial. ¿Pretenen això aquests sectors de la patronal? Potser alguns sí, però dubto que aquesta sigui la intenció de la majoria. Per això jo els demanaria una mica de serenitat i de reflexió. És cas de crear instruments sòlids d'acció i negociació. Aquest ha de ser el propòsit principal del projecte de llei que s'està discutint. Però si, de primer antuvi, una de les parts comença a tocar a sometent i es posa a revifar els reflexos de classe més primitius i elementals, correm el perill de precipitar-nos tots plegats en una batalla que pot assolir tremendes proporcions i engolir els fràgils guanyos de la nostra actual democràcia.

El senyor Carles Ferrer Salat, president de la principal organització de la patronal espanyola, la CEOE, ha declarat a Nova York que el projecte de llei d'òrgans de representació dels treballadors a l'empresa és "...el més dur atac sofert per l'economia de mercat lliure a l'Europa occidental". Segons el senyor Ferrer Salat, les esmenes introduïdes a l'esmentat projecte pels parlamentaris comunistes i socialistes el converteixen en un "projecte col·lectivista". També ha expressat les seves profundes preocupacions per la reforma fiscal, dient que s'està fent massa de pressa.

Tot això i molt més ha anat a dir als grans banquers i polítics dels Estats Units el president de la CEOE. La seva iniciativa és, purament i simplement, una petició d'ajut als nord-americans perquè contribueixin a impedir que les esmenes presentades triomfin i a fer que el projecte de llei sigui aprovat tal com vol la patronal. Com exemple d'interferència no està pas malament. I com exemple de patriotisme, tampoc. M'agradaria de saber què haurien dit aquests mateixos empresaris si els treballadors haguessin anat a demanar a altres països una intervenció tan directa com la que la CEOE ha anat a sol·licitar als Estats Units.

Però aquest no és més que un aspecte de la qüestió. El viatge als Estats Units forma part de tota una campanya amb què aquesta organització patronal —i d'altres de menys entitat— intenten almar el país, com si fóssim a frec de la revolució col·lectivista i la lliure empresa estigués a punt d'enfonsar-se per sempre més. Estem davant d'una maniobra de pressió, àmpliament orquestrada, que, si continua endavant i triomfa, pot tenir efectes nefastos per a tot el país.

A mitjan gener va arribar a les Corts el projecte de llei presentat pel govern sobre "Regulació dels òrgans de representació dels treballadors a l'empresa".

El projecte era dolent i s'havia presentat a deshora. Venia a regular les eleccions a les empreses quan ja estaven engegades. Es limitava a parlar dels delegats de personal i dels comitès d'Empresa, amb criteris restrictius quant a la seva composició i les seves funcions, i deixava penjada una qüestió tan decisiva per al moviment obrer i per a l'esdevenidor

Indústria tèxtil: cal una reconversió

Per un real decret d'11 de novembre de 1977, publicat al BOE el 23 de gener de 1978 i del qual encara no són efectives les conseqüències, s'ha prorrogat per dos anys el Pla de Reestructuració i Ordenació de la Indústria Tèxtil Llanera. Aquest pla, aprovat l'abril de 1975, es proposava reduir la capacitat productiva del sector per adaptar-la a la demanda del mercat. S'argumentava que ja que no es pot vendre, cal produir menys. I per produir menys cal prescindir d'una part de la maquinària instal·lada i, és clar, dels treballadors que aquesta ocupa. Així, reestructuració significa essencialment reducció d'activitat i, en les circumstàncies econòmiques actuals, atur.

Però aquest camí no va solucionar els problemes del sector. Poc després d'un any ja es van ampliar els objectius del pla i ara ha calgut tornar als mateixos plantejaments. I amb l'argument de resoldre els problemes conjunturals del sector, que són exactament els mateixos de fa tres anys!

Els objectius d'eliminació de maquinària de la primera

fase del pla es van cobrir àmpliament; la reducció va afectar 7.570 treballadors. Si sabem que el 85 per cent de la indústria llanera està concentrada a Catalunya i concretament a Sabadell i Terrassa, és fàcil adonar-se de com una política de desmantellament industrial pot afectar aquestes ciutats. I l'ampliació proposada podria afectar uns 4.400 treballadors més, als quals caldrà sumar tots els que es que-

din sense feina a causa d'acomiadaments i reduccions de feina al marge del pla, sobretot si tenen èxit les pressions d'alguns empresaris per aconseguir que algunes de les empreses més grans que ja han tancat (el cas de Fontanals de Terrassa) no siguin comptabilitzades dins del pla a fi de disposar d'un marge més ample de reducció de llocs de treball.

Aquesta política d'afrontar la situació de crisi de la indústria llanera simplement a base d'anar-la reduint ens sembla una opció equivocada: Arribaríem a finals de 1979 amb una indústria tan reduïda que, de fet, significa prendre l'opció de convertir-se en un país importador de manufactures de llana.

Si observem què està pas-

sant als altres països europeus que tenen també una tradició d'indústria llanera, veiem que el camí que han emprat no és aquest, o almenys no és exactament aquest. Es reconeix com un fet evident que a mesura que maduren les condicions de l'economia d'un país la indústria tèxtil va perdent pes relatiu dins del conjunt de la indústria, però això perquè el seu creixement és més lent que el d'altres sectors més nous (metall, química, electrònica, alimentació...) però no perquè es redueixi el seu volum de producció.

És clar que reducció de la maquinària instal·lada no vol dir forçosament reduir la producció; pot voler dir substituir màquines velles per màquines modernes que millorin la productivitat, amb la qual cosa s'obté la mateixa producció amb menys necessitat de treball. Però en el pla que ara es planteja no es tracta de substituir màquines velles sinó de posar fora de funcionament màquines que, en molts casos, fa ben poc temps que han estat comprades.

Perquè el fet és que el problema principal que ha d'afrontar la indústria llanera catalana no és el de renovar la seva maquinària, la qual cosa s'ha anat fent a un ritme desigual però continuat des del moment d'expansió econòmica que s'inicià els primers anys 60. El problema que es planteja ara és el d'una profunda i urgent reconversió industrial del sector. Per això una crítica progressista del pla de reestructuració no passa per una oposició sistemàtica a la proposta de reestructuració sinó per la denúncia que no es tracta d'un programa capaç de provocar una millora definitiva en l'estructura del sector. La crítica passa aleshora per esbossar un projecte de política industrial que creiem que ha de ser una aportació que cal posar al costat dels projectes que elaborin diverses forces interessades en el futur del sector.

I creiem que és possible una alternativa més optimista que el pla proposat; una alternativa que no només eviti el desmantellament d'una indústria amb una importància i uns actius (tant a nivell de capital com de treballadors experimentats) tan important a Catalunya, sinó que signifiqui redefinir la situació relativa que li correspon dins del context de l'economia catalana i espanyola i tenint en compte la nova situació de la indústria llanera a nivell mundial (el proteccionisme del Mercat Comú, la competència dels països del tercer món...).

Es tracta, en definitiva, de trobar una via de sortida de la situació de crisi, que no es limiti a resoldre els problemes conjunturals (que també cal afrontar) sinó que vagi establint uns criteris de funcionament per a la indústria llanera

"En el pla que ara es planteja no es tracta de substituir màquines velles sinó de posar fora de funcionament màquines que, en molts casos, fa ben poc temps que han estat comprades"

que portin a un millorament de la seva eficiència econòmica alhora que s'hi afermin unes relacions de treball més justes.

Cal estudiar els recursos de què es disposa i la flexibilitat de la seva utilització i anar amb molt de compte abans de decidir el tancament definitiu d'una activitat. Cal avançar en el coneixement de les possibilitats de vendre, tant al mercat espanyol com a l'exterior, i estudiar en quin tipus de productes la indústria llanera catalana pot ser competitiva respecte de l'europea. Cal estudiar les relacions amb els altres sectors de la indústria tèxtil; especialment amb el gènere de punt i la confecció, que són els principals clients.

En definitiva, cal abordar el problema de la necessària renovació i racionalització del procés productiu del sector tant a nivell de cada empresa (política de dimensió òptima, especialització, millores en l'organització de la feina, racionalització de la gestió i de la finançació, etc) com també a nivell del conjunt del sector

(relacions amb els proveïdors de primeres matèries —llana i fibres sintètiques—, fiscalitat, presència activa en les negociacions de comerç internacional, racionalització dels canals de comercialització, política de crèdit, etc.)

Tot això només pot fer-se amb la col·laboració de tots els afectats per la marxa del sector i en connexió amb iniciatives paral·leles en els altres sectors de la indústria tèxtil. Creiem que el paper que pot jugar l'administració en la impulsió d'un programa d'aquest tipus és fonamental. La Conselleria d'Economia i Finances i la Conselleria de Treball han de fer possible que la iniciativa estreta del Pla de Reestructuració es converteixi en un veritable pla de reconversió industrial que haurà de tenir un abast temporal més llarg (els problemes del sector no se solucionen en dos anys) i que haurà de ser el resultat de la discussió i negociació de les parts directament afectades: treballadors i empresaris.

MURIEL CASALS

"El pla de reconversió industrial del tèxtil haurà de ser el resultat de la discussió i la negociació de les parts directament afectades, també els treballadors" (Fotos d'arxiu)

Per ara, només rumors

De Trep a Pobla: el tren, en perill

Pobla de Segur, el Pallars Jussà (Corresponsal).— La visita que fa poc van realitzar uns tècnics de RENFE va fer córrer uns rumors que han complicat la vida ja no gaire tranquil·la dels pallaresos. Hi ha possibilitats que es tanqui la via fèrria de Trep a Pobla de Segur. Això seria un cop molt dur per al Pallars Jussà i per a la resta de comarques de l'alt Pirineu. És realment deplorable que aquest procés de decaïment i de degradació socio-econòmica en què som immersos no solament no s'aturi, sinó que s'agregui cada dia que passa. Les nostres comarques pirinenques han vist com s'esfondrava la seva agricultura tradicional; no han trobat cap suport administratiu per a una petita industrialització compensatòria.

El turisme s'ha reduït gairebé sempre a especulacions de terrenys i immobiliàries; recordem clarament el cas de la fàbrica de ciment de Xerallo com a ben il·lustratiu. El seu tancament l'any 1973 fou motivat per les gran empreses que monopolitzen el sector i, d'acord amb la seva lògica, no

es tingueren gens en compte els enormes i irreparables costos socials que s'hi originaren. Per sort, aquestes terres pirinenques sembla que es vulguin anar despertant. La reacció davant del rumor de desaparició d'un mitjà de comunicació tan important com el tren, en aquest cas amb un elevadíssim grau de deficiències, però, tot i així, absolutament necessari, ha estat ràpida. S'ha creat a la Pobla de Segur una coordinadora que agrupa les forces polítiques i socials de la població. Hi són representats PSOE, CDC, aranyistes, pels partits; Comissions Obreres, UGT i CSUT per les centrals sindicals i l'Associació de Veïns de Pobla, com a entitat cívica. No cal dir que l'organització del PSU a l'alt Pirineu dona suport a tots aquests intents de parar el cop i de trobar un camí de revitalització de la nostra economia pirinenca. El PSUC ha manifestat la seva intenció de col·laborar estretament amb les altres forces polítiques en la via d'aprofundir els esforços comunitaris i de solidaritat entre les comarques de l'alt Pirineu.

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ:

treball

Organ central del PSUC
Vallespir, 171 - Barcelona, 14

Nom i cognoms.....

Adreça..... Població.....

Desitjo subscriure'm a TREBALL per un any (Espanya: 750 ptes. Estranger: 100 ff) que pagaré mitjançant:

Gir postal o telegràfic a nom de TREBALL. Vallespir, 171. Barcelona 14

Taló nominatiu a TREBALL

Domiciliació bancària (en aquest cas ompliu la part de sota i envieu-la també)

Data:

Signatura:

BUTLLETÍ DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA:

Senyor director del Banc o Caixa:.....

Agència..... Població.....

Senyors: els agrairé, que amb càrrec al meu compte/libreta número....., atenguin el rebut que anualment els presentarà TREBALL per pagar la meua subscripció a aquest periòdic

Atentament.

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població.....

Una proposta comunista

Congrés: no passa l'amnistia per a la dona

La minoria parlamentària comunista, fent-se ressò d'una reivindicació feminista, va presentar al Congrés de Diputats la proposta de llei d'amnistia per a la dona, referida als delictes d'adulteri, avortament, propaganda i difusió d'anticonceptius. La proposta de llei —defensada per la diputada comunista Maria Dolors Calvet— fou derrotada per 156 vots contra 119. Una votació que va decidir la postura, en contra, d'UCD i AP.

L'esborrany de Constitució que tothom coneix i que passarà a discussió al Congrés de Diputats els propers dies és terriblement restringit pel que fa a les dones. Concepcions reaccionàries i obliats no pas casuals són fruit d'una correlació de forces a favor de la dreta a la mateixa ponència constitucional, encarregada de redactar aquest projecte. Per això el grup parlamentari comunista s'ha vist obligat a fer alguns vots personals i esmenes, intentant millorar la Constitució definitiva. En concret, aquestes esmenes són:

Una que es refereix a la no discriminació en l'educació. Proposa afegir aquest nou paràgraf: "En qualsevol cas, els centres públics s'organitzaran en règim de coeducació."

Una altra, perquè no es discrimini la dona a la feina, proposa la correcció del primer redactat per tal que la no discriminació comenci ja al moment de l'accés a un lloc

de treball. La nova redacció que es proposa és: "Els treballadors tenen dret a una remuneració suficient per satisfer les necessitats de la seva vida personal i familiar. En cap cas no es podrà fer discriminació, pel que fa a les condicions d'accés, promoció o remuneració del treball, per raó de sexe o edat. La detenció preventiva no causarà pèrdua dels drets laborals."

Una tercera esmena es refereix al matrimoni. El grup comunista proposa una nova redacció perquè considera que el projecte original no deixa clares qüestions com la pàtria potestat o el divorci. La redacció proposada és: "1) El matrimoni es basa en la plena igualtat de drets dels cònjuges entre si, i d'ambdós respecte als seus fills comuns. 2) Es podrà dissoldre per mutu disseniment o a petició de qualsevol dels cònjuges, amb al·legació, en aquest cas, de justa causa. 3) La formalització del matrimoni i la seva dissolució per divorci seran regulades per llei."

I una altra esmena encara, a l'article 34, proposa que se'n faci una nova redacció incloent-hi la planificació familiar a càrrec de la Seguretat Social, que no consta al projecte de Constitució. Cal ressaltar que, entre els mètodes de planificació familiar, es demana la interrupció de l'embaràs, és a dir, l'avortament. La nova redacció que la minoria comunista proposa diu: "1) Els poders públics asseguraran la protecció econòmica i social de la maternitat i de la família, per mitjà de prestacions socials, de disposicions fiscals i de programes de planificació familiar a càrrec de la Seguretat Social, i de qualsevol altra mesura adient. Entre els mètodes de l'esmentada planificació es podrà incloure la interrupció de l'embaràs, en les condicions fixades per la llei. 2) Els fills són iguals davant la llei, amb independència de la seva filiació. Els pares tenen, envers els fills haguets fora del matrimoni, els mateixos deures que envers els que són nascuts en ell."

Però aquestes esmenes no prosperaran fàcilment. Fins ara la dreta, al Parlament, ha votat contra les millores que podien afavorir la dona. Per això cal esperar que aquestes esmenes no pugin prosperar només amb els vots de l'esquerra, i caldrà una forta pressió per obligar UCD i AP a votar-hi a favor. Cal incre-

mentar les conferències d'informació sobre la dona i la Constitució i ressaltar les principals reivindicacions per tal de fer-les arribar a tot el país i al Parlament per mitjà d'escrits, telegrams i altres maneres de mobilització i pressió.

TXIKI LAORDEN

NR: Quan tanquem aquesta edició de **TREBALL**, el Congrés de Diputats acaba d'aprovar una esmena al projecte de llei sobre despenalització dels anticonceptius segons la qual queda garantit el dret a la informació pública sobre aquesta matèria. Altres esmenes, pre-

sentades pels comunistes Maria Dolors Calvet i Josep Solé Barberà i els socialistes Sáez Cosculluela, Sotillo i Vázquez Guillén, han estat derrotades, entre elles una de la diputada del PSUC que proposava evitar la doble penalització de l'avortament.

Per ara no hi ha acord

La vaga a l'ensenyament

Quan semblava que la comissió negociadora dels mestres estatals en vaga —uns 80 mil durant aquests darrers dies a tot Espanya— i el Ministeri anaven a posar-se d'acord, aquest es negà a signar les actes dels acords presos el dia abans, amb la qual cosa es trencaven les negociacions i s'endurien les posicions.

El conflicte dels mestres estatals s'inicià el passat dia 18 i en aquests moments no se li veu la fi. El nombre de vaguistes ha anat augmentant dia a dia fins arribar a afectar pràcticament tots els mestres estatals. Entre la plataforma reivindicativa per la qual lluitem cal destacar:

- Increment del 22 per cent del salari.
- Completar la dotació per la plena dedicació, tal com va estipular al seu dia el Ministeri.
- Llibertat d'acció sindical.
- Jubilació als 65 anys.

El que pot semblar intransigència per part dels mestres estatals, que s'han vist abocats a una vaga llarga que afecta d'una manera molt directa la població, cal analitzar-ho en funció de no haver complert el Ministeri els seus compromisos. Els mestres estatals no cobren el seu salari d'acord amb els coeficients establerts per l'Administració, i això fa que funcionaris amb idèntic coeficient salarial cobrin bastant més que no ells, cosa que no s'explica si no és en funció d'una profunda discriminació de l'Administració envers els ensenyants. Altres situacions que podem qualificar d'injustes són la jubilació actual als 70 anys i no convocar eleccions sindicals a nivell de tot el sector.

J.M.N.

Una fita encara per assolir

Catalanitzar l'ensenyament del batxillerat

Massa anys han passat, en què la nostra realitat nacional ha sigut trepitjada, i ofegada tota manifestació cultural de les nostres terres, perquè en aquests moments, que se'ns reconeix la paraula el dret de conformar-nos com a nació vinculada amb els altres pobles de l'Espanya, encara una qüestió tan fonamental com és l'adequació del sistema educatiu a l'estudi de la nostra realitat aparegui com una fita més enllà de l'horitzó de les reformes bàsiques en matèria educativa.

Durant aquest curs, per primera vegada ha entrat a formar part de les matèries d'estudi en el BUP la nostra llengua. Però l'estudi del català, ha entrat desgraciadament per la porta del servei, i encara d'amagatots. L'assignatura rep el qualificatiu de matèria de segona categoria, i tant és així, que en molts instituts encara no forma part del programa d'estudis. I per si això fos encara poc, als nous professors contractats de català no se'ls ha reconegut el contracte fins fa molt pocs dies; la majoria no han rebut el seu sou corresponent, i han treballat mesos i mesos sense rebre cap salari per la seva feina d'ensenyar el català. I encara diuen que no hi ha traves...

A començaments de segle, l'any 1909, se celebrà un Congrés Pedagògic a la ciutat de Barcelona on es constatà, entre altres qüestions, que un aspecte bàsic de qualsevol sistema educatiu és que l'aprenentatge de l'alumne es faci en la seva llengua materna o pròpia, que ha de servir de vincle natural entre els mestres i els deixebles. Doncs bé, això que podria representar una veritat anacrònica en el temps, és d'una vigència malauradament palpable. Continua essent una exigència reivindicativa, que les autoritats ministerials ignoren per complet. Més encara, a la claredat dels fets, sembla com si el ministeri d'Educació i Ciència assignés a aquest problema un caràcter marginal dins del conjunt de reformes que demana l'ensenyament.

Hom pensa, entorn a aquest problema, que no és possible deixar-lo a la bona fe i voluntat d'uns quants professors. Que cal organitzar un programa d'inserció del català als diferents graus del sistema educatiu i dotar-se d'uns instruments materials per portar-lo a la pràctica. I que tot allò que no s'enfoqui amb aquesta òptica no deixarà d'ésser música celestial i bones paraules.

I quan hom es pregunta què s'ha fet en aquesta direcció, s'adona que pràcticament estem com anys enrere.

¿Què se n'ha fet, del decret de bilingüisme, que podria permetre anar introduint de manera racional l'estudi del català a les escoles?

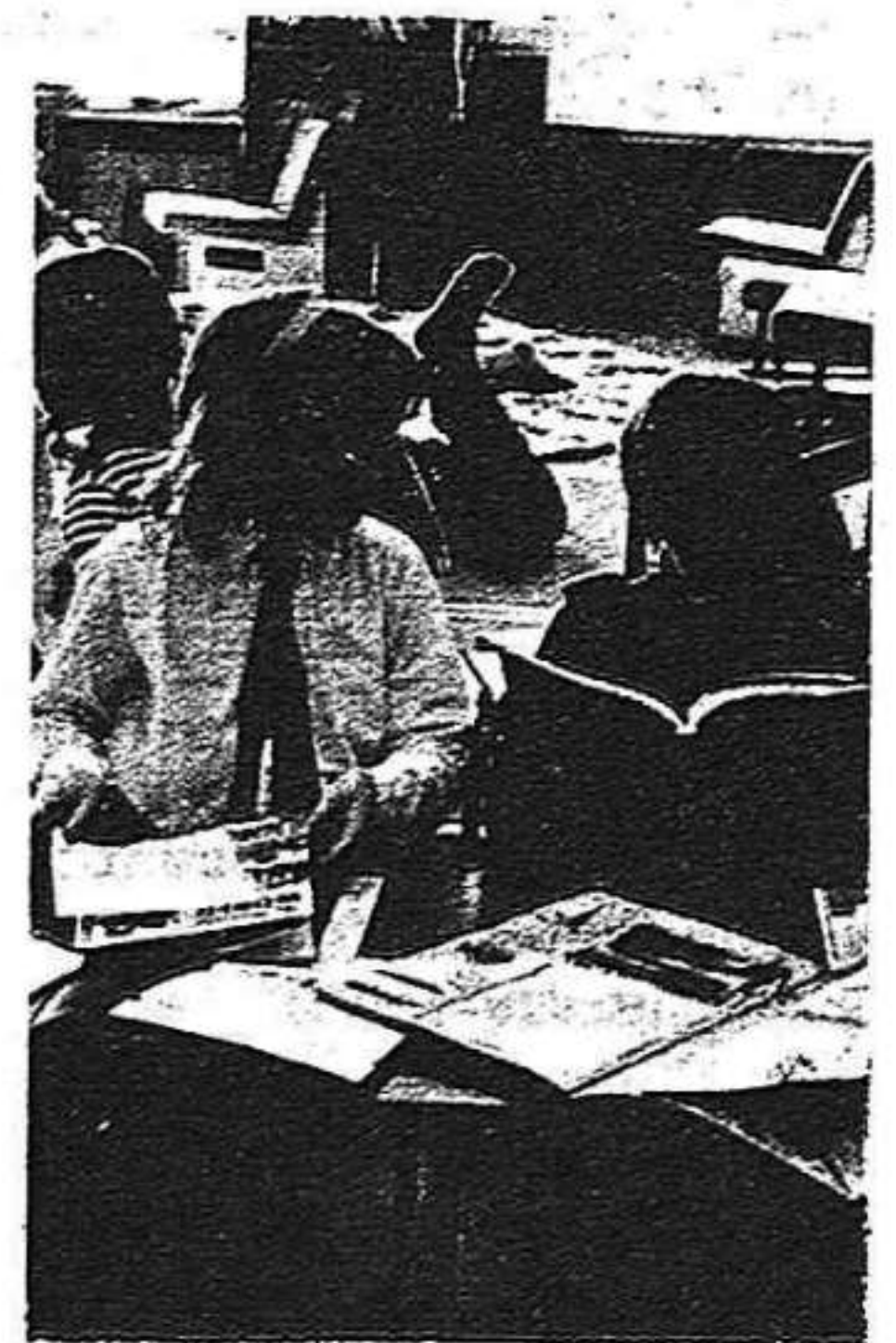
¿Quina reforma s'ha fet a les Escoles Normals, perquè els mestres estiguin en condicions de poder oferir un ensenyament en català?

¿Quins serveis s'han introduït a la Universitat perquè els futurs llicenciats i professors puguin impartir les classes en català?

¿S'han facilitat instruments per procedir a un reciclatge de l'actual professorat dels instituts, a fi d'exercir la tasca docent en la nostra llengua?

Aquestes són preguntes que, avui com avui, no tenen resposta. Però és necessari demanar al ministeri d'Educació que no les ignori, si no volem passar més cursos vivint de promeses.

Però el problema és d'un abast molt més gran que no el fet que s'incorpori l'estudi del català al batxillerat. El rovell de l'ou de la qüestió és la formulació d'un programa

educatiu per a Catalunya. Cal estructurar un seguit de matèries d'estudi bàsiques que permetin a l'alumne conèixer i comprendre la realitat geogràfica, històrica, social, etc. que l'envolta, i això no s'arregla exclusivament fent les classes en català sinó organitzant un nou ensenyament del batxillerat per a Catalunya, amb una pedagogia i una didàctica adaptada a les necessitats dels alumnes que viuen a Catalunya i que hi desenvoluparan la seva vida.

Però és clar que en la solució d'aquesta qüestió entra de ple el problema polític de l'autonomia, i el traspàs de poders de l'administració del MEC als organismes educatius que es creïn a Catalunya, però aquest és un tema prou llarg i important com per tractar-lo en un altre article.

JAUME PARADÍS

agenda

TERRASSA

Debat sobre: Terrassa, estancament industrial?

Intervindran: Raimon Escudé, Emili Matalonga, Jordi Borja.

Dimarts, 2 de maig, a les 10 de la nit, a l'Institut del Teatre de Terrassa. (Organitzat per l'Agrupació Centre de Terrassa del PSUC)

BARCELONA

PRESENTACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA JOVENTUT COMUNISTA DE CATALUNYA, A TOTS ELS QUI FOREN MILITANTS DE LA JSU DE CATALUNYA.

Intervindran Emili Peidró i Josep M. Riera, secretari general de les JJCC. Hi serà present Ricard Viñas, autor d'un llibre sobre la història de les Joventuts Socialistes Unificades de Catalunya.

Diuenge, 30 d'abril, a les 12 del migdia, al local de les Joventuts Comunistes, al carrer Elcano n. 54 del Poble Sec, Barcelona.

COMISSIÓ DE FORMACIÓ DEL PSUC

CURSET DE FORMACIÓ GENERAL

Dies: del 16 de maig al 15 de juny.

Lloc: Vallespir, 171, baixos. Barcelona.

Temes:

- Dilluns: fet nacional
- Dimarts: sindicalisme
- Dimecres: economia
- Dijous: l'Estat en el capitalisme avançat
- Divendres: història del moviment obrer

Per informació i matrícula: Viladomat, 106, 8è., Barcelona. Telèfon 323 11 00 de 4 a 7 de la tarda.

Ha passat el Dia del Llibre...

Crec que la Marta Pessarrodona tenia tota la raó del món quan deia, a través dels micròfons de la cadena SER, que era pessimista, que la Diada del Llibre havia estat un fracàs. Tant en Jordi Úbeda, l'infatigable promotor d'edicions en català, com jo, ens mostràvem en canvi més optimistes. Segurament, perquè ens enlluernava una quantitat inesperada de gent per la Rambla barcelonina, o perquè hi havia excepcions dins el petit desastre general.

LA PERIFÈRIA

El gremi de llibreters havia decidit que el dia del llibre se celebrés dilluns, dia 24. Alguns llibreters consultats ho justificaven dient que havien guanyat els llibreters barcelonins de la part alta de la Diagonal. Que, en canvi, la mesura havia perjudicat els llibreters de més tocant a mar. (Imagineu-vos el matí del 23, entre la gent que corria cap a la plaça de Sant Jaume, amb una rosa, un llibre i un crit: "Volem l'Estatut!"). A la perifèria, en canvi, el dia del llibre es va celebrar dissabte, dia 22 i diumenge, dia 23. Amb gran èxit! Així ens ho diu, si més no, en Josep M. Huertas, quan ens parla del Poble Nou. El llibre que hi presentava tenia totes les connotacions d'un text col·lectiu, fet amb l'esforç de tot el barri. També a Cornellà, se celebrava el dia del llibre el 22 i 23. A més de llibres, i un singular "ball de l'Estatut", al barri del Pedró, hi havia paradetes amb els objectes més estranys... per a pagar colònies d'estiu, camps, activitats juvenils.

INCIDÈNCIA D'UNA VAGA

La vaga d'Arts Gràfiques, més comentada en altres pàgines d'aquest mateix TREBALL, va incidir notablement en la celebració del dia del llibre. A tots els nivells. La tranquil·litat que havia produït la presència d'escamots, no únicament informatius sinó també coactius, l'esforç sobrehumà dels distribuïdors, fins la matinalitat del mateix dilluns, és ben clar que ha trencat la imatge del dia del llibre. La sensació de provisionalitat, per una banda, i les víctimes editorials, per l'altra, junt amb un gust agre de debat no sempre net ni sempre pacífic entre els diferents estaments que componen el món del llibre —impresors, enquadernadors, llibreters, distribuïdors— van trasbalsar l'aparença de normalitat, indispensable per poder celebrar festes.

Casos com els del poeta i editor Ramon Pinyol, que va haver de suspendre una presentació del darrer llibre de versos "Alicates", o el de Joan Rendé, guanyador del Víctor Català, i que tampoc no ha vist editat el seu llibre per Selecta, o els llibres encallats per la vaga a l'Aymà Editor, o el cas de Jaume Fuster, que no ha vist editat el seu assaig sobre la "folia del cor" o el Congrés de Cultura Catalana... fan; com deia el Cesc en el seu acudit de "Avui", història. (És novetat un dia del

llibre sense novetats!) Més encara: haver passat tota la setmana sense revistes, pels efectes de la vaga de Gràfiques en les distribuïdores de revistes, també incidia en la raresa de la celebració.

COL·LECCIÓ SARRIÀ

Si aquesta secció de TREBALL havia de concedir un premi a la millor col·lecció apareguda el dia del llibre d'enguany, es discutiria entre la col·lecció de biografies d'Edicions 62, on a més del llibre sobre Tarradellas, ja comentat, apareixia la biografia inacabada, les memòries..., d'una personalitat com el doctor Trueta, i la nova col·lecció en català de Crítica (grup Grijalbo), anomenada col·lecció "Sarrilà". Tres títols esplèndids per arrencar: un, de Joan Fuster, **Contra el noucentisme**, en el qual apareixen publicats tres pròlegs que són tres fites de la tasca crítica del volterrià de Sueca, dedicats

a Pla, Espriu i Salvat Papasseit. Un altre, la Memòria personal de l'Antoni Tàpies, pintor que ja havia guanyat un Premi Serra d'Or d'assaig, i que ha escrit un llibre il·luminat. I, el tercer, **Desfeta i redreçament de Catalunya**, de Josep Benet, el gran best-seller del Sant Jordi 1978. Es tracta d'un llibre d'articles, publicats d'ençà la mort de Franco, i que constitueixen l'eix del pensament polític del senador Benet. Com ell mateix ens dirà a la "Presentació": "Aquestes hores crucials exigeixen de nosaltres, si volem reeixir, una gran capacitat creativa, d'entusiasme popular, de col·laboració unitària i de mobilització. Exigeixen, també, el combat. Carres no ens serà donat graciosament per aquells que encara ahir col·laboraven amb llur acció o omissió en l'intent franquista de genocidi cultural contra el nostre poble."

DEBATS

Esperem tenir l'ocasió, els propers números, de comentar biografies, assaigs i llibres de debat que eren i són gran novetat d'aquest 78. Des d'una llarga entrevista de Baltasar Porcel a Jordi Pujol, fins a un número extra de "Camp de l'Arpa" sobre la literatura

Molts compradors de llibres, malgrat tot, a les Rambles barcelonines

i la guerra civil, passant pel núm. 2/3 dels "Quaderns d'Alliberament", que aborden el tema de la immigració, o el llibre editat a Dopesa, per la col·lecció Pinya de Rosa, de l'Albert Fina i la Montserrat Avilés, sobre l'experiència del seu despatx com a advocats laboralistes. La recuperació del debat civilitzat ens és del tot urgent, de cara a un futur més nítidament democràtic.

LLIBRES JUVENILS

Que Els Grumets de La Galera publiqui coses noves, o que el Nus, de Laia, no s'aturi, o que l'editor Martín Casanovas editi llibres excel·lents, tot i que de preu massa elevat, o que els Llibres amb Cua publiqui narracions de Martí Pol hauria de ser la gran novetat del Dia del Llibre. La batalla de la normalització cultural passa també per l'escola i per les lectures paral·leles dels nois i noies d'aquest país, que s'empassen, amb golafreteria, el Mazinger televisiu.

MATERIALS

Letteradura continua publicant facsímils. Com els Quaderns de poesia. Novetat, també, Salvat-Papasseit (altrament, reeditada la seva poesia), amb unes carpetes de cartró ben originals. I la revista "L'Avenç", precedent de "L'Avenç", la reaparició de la qual comença a ser notícia. També 3 i 4 reedita materials: els articles a la revista "Nueva

cultura" de José Renau.

En resum: un dia del llibre en un estrany *no man's land*, quan encara la normalització tant temps promesa no ha arribat, i a poc a poc el terror pel que fa a la repressió cultural soferta s'allunya.

AUSIÀS MARCH, TRADUÏT

A la fundació Miró va tenir lloc el dia 18 de març un debat apassionant sobre l'obra poètica d'Ausiàs March, en el qual prengueren part: Francesc Vicens, de la Fundació, Joaquim Molas, autor de la introducció a l'edició en català i castellà que presentava l'editorial Alfaguara —ocasió de l'acte—, Pere Gimferrer, traductor d'Ausiàs, i els poetes Valente i Valverde, que van situar l'obra del valencià en un context cultural, geogràficament més ample. La suggerència de Molas, que invitava a tornar a llegir l'obra d'Ausiàs March des d'angles més pròxims a J. V. Foix i a Gabriel Ferrater (que aviat farà sis anys que va morir), així com les dificultats de traducció que comportava l'obra del nostre gran clàssic, constituïren estímuls culturals de primer ordre. Entre els assistents vam veure Rosa Regàs, Carles Barral, els professors Bleuca, pare i fill, i Maurice Molho, ara director del Centre Català de París.

IGNASI RIERA

llengua

per ENRIC VIVES

Comencem pels fonaments

Quan la setmana passada parlava del divorci entre la llengua parlada i l'escripta i m'hi declarava contrari, no volia pas dir que no hi hagi maneres diferents d'expressar-se. No volia afirmar, perquè fóra un absurd, que sempre hàgim de parlar i escriure amb el mateix to i amb el mateix estil, i amb un lèxic invariable. Hi ha una manera d'expressar-se en família, o entre amics, en la conversa habitual. Hi ha una manera d'expressar-se en una carta comercial, ben diferent de com ens expressem en una conferència. No escriurem de la mateixa manera una crònica periodística que una informació sobre economia. No farem servir el mateix estil per escriure una novel·la que per escriure un tractat de traumatologia. Em mostrava contrari a una manera de parlar, d'una banda, i una manera d'escriure, d'una altra. Perquè s'esdevé que sobre el mateix tema, adreçant-se a les mateixes persones, el mateix autor fa servir estils diferents, paraules diferents, construccions diferents si parla en conversa o si escriu o parla en forma de discurs en una reunió.

Aquest divorci absurd perjudica l'idioma. Quan hom escriu a un amic ha de fer-ho tan bé com sapiga; però també ha d'expressar-se bé quan hi parla. I l'estil ha de ser el mateix. Quan un comerciant explica una cosa a un client, ho ha de fer amb la mateixa bona construcció que si li explica la mateixa cosa per mitjà d'una carta. Malauradament, la tendència habitual és una altra.

Cal que defensem a ultrança la llengua parlada. Cal que ens esforcem per parlar bé. Si ho aconseguim, també escriurem bé. Si ens desprecupem de la nostra manera de parlar,

tampoc no escriurem bé. Perquè si anem acumulant vicis d'expressió, fent nostres i habituals corrupcions idiomàtiques, restringint el nostre lèxic, aconseguirem tres coses: parlar malament, escriure malament i contribuir a degradar la nostra llengua. Qui manté la idea absurda que cal escriure millor que no parlar, quan escriu, com que no se sap expressar bé perquè ha negligit la parla, voldrà imitar, recercarà als diccionaris o als escrits d'altres persones paraules poc habituals, que li semblen més "literàries", de més categoria, i les anirà semblant allà on li sembli, sense saber-ne la valor exacta i el significat precís.

D'això, en català, en tenim exemples força característics. Persones que no fan servir mai el possessiu *llur*, quan es posen a escriure lluregen a tort i a dret, més sovint a tort que a dret. Estem tips de veure coses com *el poble català reivindicant llurs justos drets* o bé *varen criticar l'alcalde per llur actuació*. Quan llegim coses així, podem estar ben segurs que l'autor no fa servir normalment el possessiu *llur*; si ho fes, sabria que correspon a dos o més posseïdors (*els pobles i llurs drets, els alcaldes i llur actuació*) i que a un sol posseïdor correspon *seu*.

Els catalans som molt tossuts i, contra tots els atacs, contra totes les opressions, hem mantingut viva la nostra llengua. Ara, ens cal normalitzar-la. Tothom parla de la normalització del català. Molt bé; però parem atenció a fer-ho considerant que la llengua és, primer de tot, la llengua parlada.

Escola d'estiu Maria Rúbies declara la guerra

Una bomba per als ensenyants de Catalunya: encara no se sap si la propera Escola d'Estiu serà subvencionada. Per què? Tots els dits indiquen una persona: Maria Rúbies, la senadora lleidatana de CDC i de l'Entesa dels Catalans, autora d'unes declaracions a un importantíssim rotatiu espanyol sobre el caràcter de la institució pedagògica "Rosa Sensat". Heus aquí el fragment més polèmic de l'entrevista:

"—Pensa que inquieta molts catalans el tema de l'educació?"

"—Sí, molts. És coneguda la importància que durant els darrers anys van adquirir les institucions pedagògiques catalanes com Rosa Sensat. Quan Jordi Pujol va sortir de la presó, portava, com a mitjà per 'fer país', un de primordials: 'Fer escola'. Va sostenir la institució Rosa Sensat a base de recollir diners casa per casa i no li va fer vergonya demanar-ne de genolls. Li puc assegurar que el nostre ideal va ser col·locat en dos idees bàsiques: el catalanisme i l'educació."

"—Però després sorgiren per a vostè problemes a Rosa Sensat."

"—Sí, vaig considerar que Marta Mata plantejava l'obertura de la nostra institució pedagògica de manera que acabaria en mans de dirigents marxistes. D'aquí varen néixer tensions i topades. Vaig preferir separar-me'n, fins que Pallasch, Pujol i altres polítics catalans van posar dempeus el Consell d'Educació, que accepta 'també' tota mena de corrents ideològics, però no lliura l'educació en exclusiva a les directrius marxistes..."

El text és prou explícit.

¿Cal pensar en un capgirament sistemàtic de les respostes per part d'un periodista com José María Javierre? Per als qui coneixem Maria Rúbies, i sabem la qualitat de la seva tasca com educadora, manifestacions així fan posar la pell de gallina. ¿Amb quin dret és possible acusar "Rosa Sensat" de sectarisme marxista? Els dotze anys o més d'existència d'una institució pedagògica, amb tantes arrels a la història de Catalunya, són, en qualsevol cas, el cos del delictes, el projecte de sumari a partir del qual correspondria o no llençar cops de roc.

El Teatre Studio
de Varsòvia, al «Lliure»

La ronya
damunt d'un
escenari

El Teatre Lliure ha propiciat que el públic català conegui una interessant aventura escènica, diguem-ho en un sentit de recerca i investigació i no pas d'improvisació. El Teatre Studio de Varsòvia, que dirigeix el polonès Josef Szajna, va oferir quatre funcions de la seva proposta didàctica "Rèplica". En síntesi, el treball, sempre en contínua renovació, per tant mai no acabat (aquesta "Rèplica" és la quarta a partir d'uns originals esquemes presentats com a tal "obra oberta" per primera vegada l'any 71), és una dura reflexió sobre l'home i la seva capacitat de destrucció. Aquí, "l'anècdota" se centra en els residus d'un camp de concentració on trobem, sense solució de continuïtat, la humiliació i l'opressió constants.

En Szajna, la teoria passa per considerar que la paraula és un element més —amb el mateix valor, per tant, que la música o el gest— de l'expressió teatral. Aquest punt de vista té un ple i bell desenvolupament a "Rèplica", espectacle sense paraules conforma com una "composició

plàstico-espacial", que il·lustra sobre l'horror humà, que vindria a cridar-nos el paral·lelisme que hi ha —almenys en la visió de Szajna— entre l'univers del camp de concentració i l'univers interioritzat de cadascun de nosaltres, que actua com un "camp de concentració". Fins i tot penso que

"Rèplica", del Teatre Studio de Varsòvia, al Lliure

aquest treball polonès té una enorme dosi de didacticisme; l'esquematisme amb què està tractat ho assenyalava. Més enllà de "l'ensenyament" global que la proposta teatral comporta —la capacitat de destrucció de la humanitat— l'espectacle conté una apassionant dosi d'investigació, d'alternativa escenogràfica. A través d'una determinada concepció del fet teatral, Josef Szajna parla de l'agonia del nostre temps; però aquesta "agonia" exigia un tractament escènic adient, visualment adient.

En aquest aspecte, crec que podem parlar d'una de les mostres més radicals de l'actual investigació teatral polonesa. La conversió de l'escenari obert —i la disposició física del Teatre Lliure hi esdevenia ideal— en un gran ferrer de la història, en una "concentració" de la ronya propiciada per aquella capacitat destructora de l'ésser humà, correspon sens dubte a la idea de l'espai escènic de Szajna. Sobre aquest espai, en contínua composició i dissolució, incideixen la música i els "efectes especials" per oferir-nos, en síntesi, una visió integral de la idea de l'escena del

director (i pintor, un aspecte que pren cos en la seva feina) polonès. Acoblat a tot això, el treball actoral, basat lògicament en l'expressivitat corporal, respon a la idea total d'investigació i experimentació que té la trajectòria del Teatre Studio de Varsòvia. Jo apuntaria també que la visio-nalitat de "Rèplica", si més no per mi, planteja aquest altre aspecte: la dificultat que la proposta no sigui només "vista" per l'espectador, la dificultat que aquest no es limiti a ser "espectador" d'una tremenda reflexió crítica sinó que hi arribi a participar. La forta dosi que "Rèplica" té de treball emocional crispat ha de tenir la seva exacta correspondència en la disposició emocional de l'espectador. ¿S'aconsegueix aquesta identitat? En podríem fer un debat a fons. És ben segur, tanmateix, que "l'educació" de l'espectador envers aquesta mena de treballs no és pas cosa d'un dia, sinó fruit d'una vasta política teatral. El Teatre Studio de Varsòvia porta treballant amb Josef Szajna, i en aquesta investigació, des del 1971. És una dada bastant significativa.

PÉREZ DE OLAGUER

"El oscuro objeto..."

Buñuel: una
clara visió
del cinema

Amb els seus 77 anys a l'esquena, Luis Buñuel ha realitzat la seva pel·lícula més fresca, una espècie de compendi de la seva àmplia i rica obra. Em refereixo a "Ese oscuro objeto del deseo", pel·lícula nominada per l'"Oscar" al millor film estranger i que al final va ésser oblidada per l'Acadèmia de Ciències i Arts Cinematogràfiques de Hollywood, que es projecta a Barcelona amb un desacomunat èxit de públic.

La pel·lícula està basada en la novel·la del postsimbolista Pierre Louys (1.870-1.925), "La femme et le pantin" (1.898), que ja havia estat portada al cinema per tres vegades. La primera per Jacques de Baroncelli, encara en l'època del cinema mut (1.929), que vàrem conèixer a Espanya amb el títol de "La muñeca y el pelele", en la qual feia de protagonista Conchita Montenegro. La segona fou realitzada a Hollywood pel vienès Josef von Sternberg, amb el títol de "The Devil is a Woman" (1.935), amb Marlene Dietrich com a protagonista. Hi ha una tercera versió de Julien Duvivier, amb la Bardot. El film de Buñuel és la història d'una obsessió, temàtica que, d'altra banda, és habitual en el cinema del director aragonès i que apareix ja a "El perro andaluz" (1.928), per continuar, tant en la línia realista com surrealista de la seva abundosa filmografia. "Ese oscuro objeto del deseo", títol que va prendre d'un passatge de Louys, s'aparta sensiblement de l'estructura i estil de la novel·la original i de les versions cinematogràfiques anteriors i esdevé una visió particular, lúcida i corrosiva de les relacions home-dona. La pel·lícula està concebuda a partir d'una escena: la de la remullada de Conchita a l'estació de Sevilla, i les escenes i seqüències se succeeixen de manera senzilla, donant cos a un film de fàcil lectura. El ritme és agilit-

zat per sis "flash backs" que donen vivor a la narració, en aquest joc dels temps i dels espais.

Mateo (Fernando Rey), el protagonista, explica als seus companys de viatge les seves obsessions respecte a una dona, "la pitjor de les dones", apareguda en la seva vida de manera fortuïta. Un dels elements originals del film —que en té molts— és la utilització de dues actrius —Carole Bouquet i Angela Molina— per incorporar al personatge de Conchita. Aquest joc surrealista proposat per Buñuel va nàixer d'una simple anècdota: la retirada de Maria Schneider del rodatge. Això portà a Buñuel a plantejar-se la possibilitat de doblar el personatge de Conchita en dues actrius: la francesa Carole Bouquet, freda i distant, i l'espanyola Angela Molina, apassionada i propra.

L'espectador aconsegueix identificar-se amb aquest joc de les aparences, perquè comprèn que l'amor fou que pateix Mateo pot, perfectament, traslladar la imatge de la dona estimada, ja que l'amor és cec i projecta els desitjos com si fossin la mateixa realitat. Aquest truc senzill és el que potencia una història intranscendent, però que a mans de Buñuel pren l'extraordinària dimensió de les grans obres.

D'altra banda no s'ha d'oblidar que Buñuel és un empedreït testimoni de la nostra època i per això en el film apareixen també al·lusions a la societat contemporània: la ganduleria, el caos, en definitiva, que per a Buñuel, significa tot allò que no estigui sota el sostre de la raó natural o de la desraó surrealista.

"Ese oscuro objeto del deseo" és també una obra de divertiment, perquè en cap moment, Luis Buñuel no renuncia a la seva gran capacitat d'ironia, a la seva corrosiva visió del món, ni a la utilització de petits trucs, elements sense més significació que la que cada espectador vulgui donar-hi: el famós sac que porta Mateo o el porquet de les gitanes, o aquell grup terrorista anomenat "Garej". Allò que apassiona del cinema de Buñuel és l'eixordadora imaginació, la joventut narrativa i l'ampli sentit creatiu que mostra en tota la seva obra. "Ese oscuro objeto del deseo" és un exemple total, definidor de la dimensió creadora i imaginativa d'un dels nostres espanyols més universals: Luis Buñuel.

MIGUELEFE

treball recomana

DISCOS

"Serrat 1978" (Ariola).— Àlbum que recull la primera producció en castellà del cantant després del seu retorn de l'exili. Després d'un disc català magnífic sobre Joan Salvat Passaït, un nou plàstic amb grans cançons, dins el pur estil Serrat i amb uns arranjaments musicals acurats de Josep M. Bardagi.

RECITAL

Pau Riba en l'espectacle amb sensorround "Trama-punt-Drama" (Divendres 28 al nou pavelló del Joventut de Badalona).— Pau Riba torna després d'una convelescència de tres mesos per hepatitis. Quan es decideix a cantar, no hi ha dubte que és un dels homes més interessants del nostre context musical amb una evolució marcada: folk-cançó-rock... i ara diu que és un trobador. A Badalona, endemés de cançons, força altres coses i uns magnífics músics.

FOTOGRAFIA

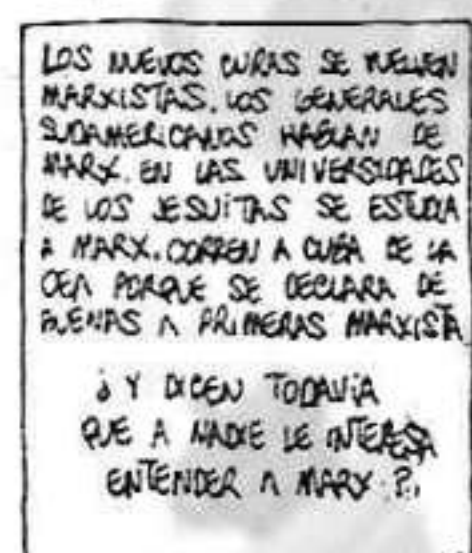
Francesc Fàbregas (Exposició a Sala Espectrum de Barcelona —Balmes-València—).— Fàbregas és una signatura fotogràfica coneguda per la seva tasca a "Vibraciones" i "El Viejo Topo" fonamentalment. Un meticulós fotògraf de reportatges que ara ens presenta els seus experiments sobre temàtica vària sempre, però, presidida pel prisma estètic.

CINEMA

Las palabras de Max, d'Emilio Martínez Lázaro. Arkadín 2.— Una obra interessant i original dins el panorama del cinema espanyol, que ha obtingut amb aquest film el primer premi al festival de Berlín. De fet, el film és la juxtaposició d'algunes seqüències-entrevista entre el protagonista Max i la seva amant, la seva filla o el seu amic. Amb uns elements tan simples, el director Martínez Lázaro ens dona la història d'un intel·lectual al qual potser un excés de racionalisme —o una manca d'afectivitat— ha portat a una situació de sol·ledat total cada vegada més agreujada.

LLIBRES

Marx para principiantes, d'Eduardo del Rio (Rius). Akal Editor.— La utilització de la tècnica del còmic per a d'altres fins (pedagògics, publicitaris, propagandístics, etc.) és ja una cosa habitual i acceptada. Però es pot dir que fins fa poc era més freqüent que això es fes d'una manera més encoberta, potser perquè la propaganda que es feia era la d'unes idees (la defensa de la política imperialista ianqui) que si s'haguessin presentat més obertament haguessin sigut rebutjades.

Ara, Akal ens presenta aquest llibre, que junt amb altres de la mateixa col·lecció, representa una nova etapa en la seva labor creativa. L'esforç de síntesi que fa per fer conèixer les idees bàsiques de Marx és valuós per als lectors que desconeguin els textos de Marx, i això, en definitiva, és el que es proposa l'autor.

TELEVISIÓ

LA CLAVE. Dissabte, dia 29 d'abril, a les 8 del vespre. Segona cadena.— Recomanem aquesta setmana el programa, quasi sempre interessant, de José Luis Balbín per un doble motiu. En primer lloc, el tema és el de "la vaga". Esperem que TVE tingui l'encert de portar als seus estudis els homes que més han fet per incorporar aquest dret —el de vaga— als drets dels treballadors. En segon lloc, cal remarcar, com a base del col·loqui, la projecció de l'extraordinari film polonès de Kazimierz Kutz "La perla de la corona" que narra una vaga en unes mines de carbó de Silesia. Ambdós motius fan d'aquesta emissió una de les més importants de la setmana.

Esports

El Barça, campió

El Barcelona assolí a Madrid, el dia 19, la Copa del Rei en guanyar a Las Palmas per tres gols a un, en un lamentable espectacle de llençament de pots de cervesa i d'insults continuats.

El "camp neutral" que digué Porta en referir-se al Bernabeu, fou tal com des de Barcelona avant-match qualificarem: Camp totalment antibarcelonista, anticatalà i no pas favorable als illencs.

A l'hora de l'anecdota hem de fer referència —altre cop— a en Bernabeu, que ni tot just es dignà aixecar-se de la butaca quan en Cruyff, capità blaugrana, rebé la Copa, que per cert, quedà abonyegada dels cops rebuts a tret de pot de cervesa.

Conquerir, aquesta Copa dona opció al club blaugrana a jugar la Recopa l'any vinent i aquesta competició pot ser una bona sortida a la crisi

econòmica de l'entitat.

A Barcelona, unes 15 mil persones reberen la Copa i l'equip, i Raimon Carrasco oferí el trofeu a la ciutat i a Catalunya donant mostra, una vegada més, que el Barça continua sent més que un club.

FRANCESC J. CASTELLANOS

Cruyff, capità del Barça, rep la Copa del Rei (Foto Treball)

Sant Jordi torna a la Generalitat

La "Diada", un clam per l'Estatut

Diumenge, 23 d'abril, es commemora la diada de Sant Jordi, patró de Catalunya. Per primer cop des de 1939, la Generalitat rebia el ressò d'una Catalunya manifestant en una diada que, tal com ha declarat el senador Benet, li planteja "la qüestió de conjuminar la tradició amb la renovació". I la renovació expressada el 23 d'abril de 1978, sense hipotecar la tradició, es deia "Volem l'Estatut". Era la reivindicació pendent del poble català expressada públicament perquè una convocatòria de l'"Entesa dels Catalans" ho havia fet possible.

Els carrers de Barcelona —i també d'altres ciutats catalanes— reberen, un cop més, amb senyeres, allò que havia d'esdevenir una nova manifestació massiva d'afirmació de catalanitat, quan afirmar catalanitat vol dir no amagar el cap sota l'ala i palesar que encara queda molt camí per fer i que

el que s'ha fet fins ara ha tingut també els seus errors. En aquest sentit cal ressenyar allò de què ja s'han fet ressò alguns diaris: a la plaça de Sant Jaume hi va cabre tot menys la increbable adhesió. Adhesió sí, però condicionada. A la plaça de Sant Jaume hi va haver presència massiva, hi va haver aplaudiment, hi va haver un crit unànime: "Volem l'Estatut". Però també hi van haver xiulets al president, crits demanant que parlés Josep Benet i algunes frases del discurs presidencial no gaire ben rebudes.

Abans del discurs de Tarradellas, que va dirigir als nombrosos concentrats fent-li costat els Consellers, senadors de l'Entesa i líders de grups polítics, hi hagué una recepció al Palau de la Generalitat a la qual van assistir autoritats civils i militars i el cardenal Jubany, que oficià una missa amb homília a la capella del patró. Quan va ser

la una de la tarda, el President pronuncià una breu salutació, més o menys improvisada però ben segur que no pas discutida al Consell Executiu. En aquell moment, la plaça de Sant Jaume era plena de gom a gom i els accessos al centre totalment impossibles. Des de primeres hores del matí —un Sant Jordi sense llibres però amb moltes roses— la gent de Barcelona es llençà al carrer i, a mesura que s'anava acostant migdia, el passeig cap al centre de la ciutat es feia impracticable. Després de l'acte, una manifestació trigà prop d'una hora en arribar de la plaça Sant Jaume a la de Catalunya, i tot just quan el cap arribà al capdamunt de les Rambles, la cua començava a entrar al carrer de Ferran.

En conclusió, la diada de Sant Jordi d'enguany va ser una síntesi d'expressió de l'alegria pel que s'ha aconseguit i d'expressió del neguit pel que manca

per aconseguir: l'Estatut i la Constitució "ben parida" —paraules de Candel— que ha recollit la coalició senatorial més avançada i més votada de tot l'Estat espanyol: "L'Entesa dels catalans".

A. B.

(Reportatge gràfic EIVHC QUINTANA)

